

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (2022) 1988 LAPKRITIS-NOVEMBER 22

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Rimties užuovėjos

Ritmo laikosi ne tikta poezija, muzika, bet ir gamta: po žiemos šalčių prasiveržia pavasaris su savo grožybėmis, o po jo ateina vasara su savo gėrybėmis ir pagaliau ruduo su savo branda. Į tą gamtos ritmą jungiasi ir žmogaus gyvenimas su savo nuotaikomis. Pvz. pavasariui bei vasarai skiriamos džiaugsmo šventės, o rudenį – liūdesio (nors yra išimčių). Dėl to ir Vėlinėms yra parinkta rudinė lapkričio diena. Ir tai nepripuolamai: gamtos ritmas turi derintis su žmogaus gyvenimo ritmu bei nuotakomis. Rudeniop mūsų nuotaikos savaimingai krypsta į kapines, į tas rimties užuovėjas, kur ilsisi savo žemišką kelionę baigę tautiečiai. O tokių įvairiuose laisvojo pasaulio kraštuose yra jau tūkstančiai, o gal ir dešimtys tūkstančių. Vien Kanados lietuvių Šv. Jono kapinėse ilsisi jau beveik du tūkstančiai tautiečių. Žymiai didesni skaičiai minimi Čikagos lietuvių kapinėse. O jei pridėsime visus kitus išėivijos kraštus, gausime milžinišką skaičių palaidotų tautiečių. Tai naujas pasaulis, tai Lietuva anapus horizonto. Ji nematoma, bet jaučiama. Iš kapinių, iš paminklų, iš rimties užuovėjų dvelkia visai kitoks gyvenimas, kurio nepažįstame, bet jaučiame dvasinį jo dvelkimą.

LAIMINGOS yra tos lietuvių gyvenvietės, kurios pajėgę įsteigti atskiras savo kapines. Jose ilsisi mirę tautiečiai, bet palaiką dvasinį ryšį su savo tauta per gimines, artimuosius, draugus. Tuo būdu ir mirę tautiečiai tebėra gyvosios tautos dalis. Jie veikia pastarosios gyvenimą neįjuntamai, bet realiai. Pvz. dr. Jonas Basanavičius yra miręs prieš šešis dešimtmečius, palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse ir paženklintas kukliu paminklu. Bet jis tebeįaudina visą lietuvių tautą, ypač sunkiais tautos gyvenimo momentais. Kai 1988 m. spalio mėnesį Lietuvos persitvarkymo sąjūdis sušaukė steigiamąjį suvažiavimą, pirmas jo žingsnis buvo pasiuntimas delegacijos su vainiku prie Basanavičiaus kapo. Gal net daugiau šiandien jaudina visą tautą 1932 m. prie Kauno katedros palaidotas Maironis. Ties jo kapu šiandieną buriasi tautiečiai kritiškų proveržių valandomis ir prabyla Vėlinės žodžiais "Lietuva brangi..." Vincas Kudirka ir po devynių dešimtmečių stipriai veikia tautą savo "tautiška giesme" "Lietuva, tėvyne mūsų..." Taigi ir mirusieji veikia savo tautą, nors nevienodu mastu – vieni šviečia labai plačiu ir net visuotiniu mastu, kiti – labai siauru, liečiančiu tik savo artimuosius. Bet visi yra tų pačių tautos rūmų plytelės, atliekančios atitinkamą savo vaidmenį.

NEATSITIKTINAI mūsų tautiečių kapai yra paženklinti lietuviškais paminklais ir įrašais. Galbūt neįmanoma išlaikyti pilno lietuviškumo kitataučių kapinėse, kur laidojamas vienas kitas lietuvis, bet visai įmanoma tai padaryti lietuvių kapinėse. Dėl to dauguma mūsų tautiečių, kurių patriotizmas tebėra gyvas, nori būti palaidoti lietuviškose kapinėse. Jie žino, kad tais atvejais ir paminklas, ir jo įrašas bus lietuviškas. Juk yra paniekinimas mirusio tautiečio, kai nesąmoningų artimųjų dėka ant jo paminklo atsiranda nelietuviškas įrašas. Lietuviškas žodis buvo jo gyvenimo dalis. Už lietuvišką žodį kovoję daugybę tautiečių, kentę bausmes, ejo į kalmes, buvo tremiami į Sibirą, prarado sveikatą... Dėl to lietuviškas žodis ant paminklo kapinėse yra brangus, taurus, išsaugotas daugelio gyvybės auka. Paniekina lietuvišką žodį tie tautiečiai, kurie ant lietuvių paminklų įrašo vardus bei pavardes, įvairius posakius nelietuvių kalba arba sudarkyta lietuvių kalba. Paminklai yra istoriniai dokumentai, kurie liudys ateinančioms kartoms apie kapinės palaidotus. Ateities istorikai stebėsis patriotų paminklų įrašais, rodančiais jų nutautimą ir lietuvišką žodžio nebranginimą. Dabar laikas visiems susiprasti ir nesiveržti į lietuvių kapines su nelietuviškais įrašais. Su pagarba mirusiam tautiečiui turi eiti ir pagarba lietuviškam žodžiui. Pr. G.

Žinios iš Lietuvos

Lietuviai neparėmė estų reikalavimų

Buvo tikėtasi, net ir didžiojoje spaudoje, kad praeitą savaitę Vilniuje posėdžiaujanti Aukščiausioji taryba, taip kaip ir Estijos, paskelbės Lietuvos suverenitetą. Tačiau lapkričio 18 d. Vilniaus radijas pranešė ir Kanados spauda lapkričio 19 rašė, taip neįvyko.

Lietuvos persitvarkymo sąjūdis buvo įteikęs tarybai svarstyti Lietuvos konstitucijos projektą, kuris garantuotų nepriklausomumą nuo Maskvos. Po karštos partijos pirmojo sekretoriaus Algirdo Brazausko kalbos, tarybos deputatai projekto svarstymą atidėjo iki vasario mėnesio. "Nors mes siekiame kilnaus tikslo – suvereniteto, bet šį klausimą negalima išspręsti šiandien ar per mėnesį. Mes neturime teisės klaidinti žmonius – suteikti jiems vienos dienos džiaugsmą", – pareiškė A. Brazauskas, kaip rašo "The

Toronto Star" lapkričio 19 d.

Taryba nubalsavo suteikti oficialų statusą lietuvių kalbai, Lietuvos vėliavai ir himnui. Siūlymas panaikinti Stalino laikų emblemą su raudona žvaigžde, kūju ir pjautuvu buvo atmestas. Daugumos deputatų nuomone, tai būtų per didelė Maskvos provokacija ("The Globe and Mail" lapkričio 19 d.). Tas pats laikraštis priduria, kad šiuo laiku Baltijos kraštuose komunistinė partija einanti itin siaura linija. A. Brazauskas išsitaręs, kad jis labiau vertina žmonių, nei partijos centro komiteto paramą.

Sąjūdis valdžios sprendimu pasipiktino ir nutraukė ryšius su partija. "Mes (lietuviai) išdavikiškai smeigėme peiliu estams į nugarą", – priekaištavo Sąjūdžio žmonės. Sąjūdis paskelbė trijų dienų gedulą ir lapkričio 21, pirmadienį, (Nukelta į 2-rą psl.)

KLB tarybos suvažiavime lapkričio 12-13 d.d. Toronte. Viršuje iš kairės: KLB valdybos pirm. VYT. BIRETA, suvažiavimo pirmininkai – R. STRIMAITIS ir P. KURAS, sekretoriai – dr. O. GUSTAINIENĖ ir J. ŠIAUCIULIS. Apačioje kalba PLB valdybos pirm. dr. VYT. BIELIAUSKAS; atokiau pirmoje eilėje rezoliucijų komisijos nariai – dr. P. LUKOŠEVIČIUS, J. MAŽEIKAS ir R. SAKALAITĖ-JONAITIENĖ. Nuotr. St. Dabkaus

KLB tarybos suvažiavimas Toronte

Krašto valdybos, komisijų, apylinkių pranešimai, sveikinimai ir PLB pirm. išpūdžiai iš Lietuvos

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Kanados Lietuvių Bendruomenės XIII-sios krašto tarybos trečioji sesija įvyko lapkričio 12-13 d.d. Toronte. Ankščiau paskelbta data buvo pakeista, nes sutapo su PLB pirmininko dr. Vyt. Bieliausko važiavimu į Lietuvą. Kaip tik vienas šios sesijos svarbiųjų punktų ir buvo jo pranešimas apie įvykusį Lietuvoje.

Atidarymas

Sesijos pirmą dalį prasidėjo šeštadienio rytą "Bishop Marrocco - Merton" mokyklos auditorijoje, kurioje susirinko KLB tarybos nariai, apylinkių pirmininkai, jų įgaliotiniai bei įvairių institucijų atstovai (iš viso 50). Svečių užsiregistravo į rytinį posėdį 20.

Toronto apylinkės pirm. R. Strimaitis, atidarydamas sesiją, paprašė tarybos narį kun. K. Kaknevičių sukalbėti invokaciją. Toliau KLB valdybos pirm. Vyt. Bireta pakvietė pirmininkauti R. Strimaitį ir P. Kurą (Londono apylinkės pirmininką); sekretoriauti – dr. O. Gustainienę (Torontas) ir J. Šiaučulį (Montrealis); į mandatų komisiją – J. Stankų, A. Krivinskaitę ir V. Stanevičienę (visi iš Hamiltono); į rezoliucijų komisiją – dr. P. Lukoševičių (Montrealis), J. Mažeiką (Wasaga) ir R. Sakalaitę-Jonaitienę (Torontas). Suvažiavimas plovimu pritarė šioms pasiūlymams.

Pirmininkaujantis R. Strimaitis perskaitė raštu gautus sveikinimus iš Lietuvos generalinio garbės konsulo Kanadai dr. Jono Žmuidzino ir JAV LB pirmininko dr. Antano Razmos, ir pranešė, kad telefonu gautas sveikinimas iš VLI-Ko vicepirmininko Vyt. Jokučiai. Taryba priėmė pateiktą darbotvarkę ir praeitų metų sesijos protokolą su keliais mažais pakeitimais bei papildymais.

KLB pranešimai

Pirmininkas Vyt. Bireta suglaustai pateikė valdybos veiklos apžvalgą, paminėdamas didžiuosius 1988 metų Kanadoje įvykusius renginius: IV PL kultūros kongresą, VII PLB seimą ir VIII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę. Padėkojo rengėjams, aukotojams bei talkininkams. Ateities planuose numatoma sušaukti valdybų suvažiavimą, platinti lietuvišką spaudą, lankyti apylinkes ir ruošti Kanados lietuvių suvažiavimą. Baigdamas pirmininkas padėkojo visiems aukotojams KLB valdybai, ypač Kanados Lietuvių fondui už nuolatinę finansinę paramą.

Išdininkas Juozas Krištolaitis labai trumpai papildė savo pateiktą raštišką pranešimą, kuriame ir 1987-88 apyskaita, ir 1988-89 sąmata buvo smulkiai išdėstyti. Pajamų būta \$250.627, išlaidų – \$210.188.

Adv. Joana Kuraitė-Lasienė, vicepirmininkė visuomeniniams reikalams plačiai apibūdino savo komisijos veiklą, kurios esminė dalis šiais metais buvo greitas informacijos sklaidymas apie Lietuvą ir kanadiškos spaudos dėmesio atkreipimas į tenyškčius įvykius. Šioje srityje ypač efektyvus savo nenuilstamą darbą buvęs komisijos narys Algis Juzukonis, kuriam adv. J. Lasienė reiškė gilią padėką.

Karo nusikaltėlių klausimu naujos šviesos įnešė neseniai pasirodęs sovietų spaudoje jų vykdytų nusikaltimų aprašymas. Tai viešai įrodo, jog buvo ir sovietinių karo nusikaltėlių, ir ieškojimai nebėgi ri botis nacių nusikaltėliams. Taip pat reikšmingas Weisenthalio centro direktoriaus pripažinimas, kad jo 17 nusikaltėlių sąrašas netikslus, nes jame gali būti nekaltų asmenų. Visa tai yra pozityvus ženklas mūsų kovoje.

Toliau adv. J. Lasienė padėkojo J. V. Daniui už ilgąmetį

darbą, ruošiant "Baltic Evening on Parliament Hill" Otavoje. Jo pareigas perėmė Rita Rudaitytė. Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė paminėjo savo dalyvavimą Baltiečių santalkos suvažiavime Londone ir taip pat nuolatinius ryšius su baltiečiais Kanadoje per Baltiečių federaciją, kurios ji yra dabartinė pirmininkė.

Prieš baigdamą ji dar padėkojo apylinkių pirmininkams už jų pastangas, skleidžiant žinias ne tik savo apylinkių lietuviams, bet ir vietinei spaudai, televizijai ir radijui, pareiškė dėką darbo svarbą ir būtinumą jo neužleisti.

Kultūros komisijos pirmininkė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė padėkomis papildė savo raštišką pranešimą, kuriame apibūdinta komisijos sudėtis, siekiai, atlikti darbai – IV kultūros kongresas, VIII tautinių šokių šventė, archyvo-muziejus reikalai, vaizdajuosčių tinklo sudarymas ir kt. Jaunimo premija paskirta vienuolikai jaunuolių, badavusių Otavoje vasario mėnesį, reaguojant į įvykius Lietuvoje. Pranešta, kad Kanados lietuvių dienos įvyks 1989 metų gegužės 20-21 d.d. Londone, Ont.

Švietimo komisijos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas pagrindinius veiklos bruožus pateikė raštiškame pranešime. Ten pažymėta 1987-88 Kanados lietuvių mokyklų statistika (mokinių 334, mokytojų 49) ir 1989 m. vykstančių švietimo renginių-kursų datos bei vietos. Padėkota Kanados lietuvių fondui už aukas. Žodiniame papildyme A. Vaičiūnas paaiškino, kad naujas švietimo žiniaraštis "Laumė" pasirodys artimiausiu laiku.

Loreta Stanulytė, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė, apibūdino svarbiuosius KLS darbus, kurių tarpe ypač aktualus "Infotinklas". Baltiečių simpoziumas, "Svajonių aidų" koncerto rengi-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

VISUS NUSTEBINO ESTIJOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS nutarimas vidiniuose krašto reikaluose laikytis savų įstatymų, priimtas 258:1 balsų dauguma, penkiems susilaikius. Praktiškai tai reiškia, kad visus Estiją liečiančius naujuosius Sovietų Sąjungos įstatymus turės patvirtinti arba atmesti vietinė aukščiausioji taryba. Jos posėdyje naujuoju Estijos premjeru buvo paskelbtas Andrekas Toomė, estų kompartijos ideologas ir reformų šalininkas. Nuo posūkio į pilną nepriklausomybę Estiją dabar skiria tik Sovietų Sąjungai palikti krašto apsaugos ir užsienio politikos reikalai. Estijos reakcija yra susieta su Aukščiausiojoje sovietų Maskvoje ruošiamo Sovietų Sąjungos konstitucijos reforma, kurios patvirtinimas numatytas lapkričio 29 d.

Estijos atstovai atmetė tą formą, nes ji gali pažeisti Sovietų Sąjungą sudarančių respublikų teises. Panašios nuomonės yra ir latviai su lietuviiais, taip pat rinkę parašus peticijai. Maskvon buvo pakviestas Estijos aukščiausiosios tarybos pirm. A. Ruutelis, ten susilaukęs priekaištų, kad jo institucijos priimta rezoliucija pažeidžia dabartinę Sovietų Sąjungos konstituciją. Aukščiausioji taryba Vilniuje, turėjusi priimti panašią rezoliuciją į Estijos tarybos, atsisakė šios taktikos, trukdančios M. Gorbačiovo reformas.

Esminės PLO nuolaidos

Alžyre posėdžiavo 1964 m. Arabų lygos įsteigta Palestinos tautinė taryba, dabar laikoma J. Arafato vadovaujamas palestiniečių PLO organizacijos parlamentu. Šį kartą buvo viešai priimta Jungtinių Tautų saugumo tarybos 1967 m. rezoliucija nr. 242, pripažinti Izraelio valstybę, bet reikalaujanti jos kariuomenės atitraukimo iš arabams priklausančios teritorijos. J. Arafatas paskelbė palestiniečių valstybės įsteigimą vakarinėje Jordano pakrantėje ir Gazos juostoje su sostine Jeruzalėje. PLO organizacija įsipareigoja sustabdyti kovą prieš Izraelį, jeigu bus priimta palestiniečių valstybės idėja ir pradėtos taikos derybos. Lig šiol Izraelio vadovai, ypač dabartinis premjeras J. Šamiras, atsisakydavo bet kokių derybų su PLO atstovais, juos laikydami Izraelį norinčiais sunaikinti teroras-tais. Visada buvo teisinamas, kad PLO organizacijai rūpi ne taika, o Izraelio likvidavimas.

Tik tuščios kalbos?

Karingasis Izraelio premjeras J. Šamiras, kuriam taip pat teko būti teroristu, kai Palestinos valdė britai, PLO paskelbtą Izraelio egzistencijos teisių pripažinimą pavadino tuščiomis kalbomis. Pasak jo, PLO organizacija tik keičia ligišiolinę savo taktiką, bet ir toliau žada siekti Izraelio valstybės sunaikinimo. Premjero

J. Šamiro vyriausybės sudarymui yra būtina religinių grupių parama, o jų rabinai reikalauja vakarinę Jordano pakrantę ir Gazos juostą oficialiai prijungti prie Izraelio ir spartinti izraelitų kaimų steigimą. J. Arafato paskelbtą palestiniečių valstybę Izraelio okupuotose arabų žemėse jau pripažino apie 30 pasaulio šalių, kurių eilėse didžioji dalis tenka arabams, bet jų tarpe yra ir kitų valstybių, įskaitant ir Sovietų Sąjungą. Šiuo metu didžiausią problemą Izraeliui vėl sudaro be ryškiausio laimėtojo pasibaigę parlamentų rinkimai lapkričio 1 d. Likudo blokas, vadovaujamas J. Šamiro, vėl siūlo talkininkų teisėmis vyriausybę išjungti darbiečiams. Tačiau šį kartą nenorima premjero pareigomis keistis su darbiečių vadu Š. Peresu.

Gorbačiovo kelionės

Reformų siekiantis kompartijos vadas M. Gorbačiovas staiga sustiprino ryšius su pasaulio vadais. Kelionės jis pradėjo apsilankymu Indijoje pas premjerą R. Gandį, Maskvon parsiveždamas nutarimą, kad taikai Afganistane užtikrinti reikia JAV ir Pakistano pagalbos. Dėl sustiprėjusios musulmonų partizanų veiklos ten buvo sustabdytas sovietinių dalinių atitraukimas. Tačiau vis dar gyvenama viltimi, kad atitraukimas bus užbaigtas iki 1989 m. vasario 15 d. Praėjusią savaitę M. Gorbačiovas Maskvoje aplankė Prancūzijos prez. F. Mitterrandas. Gruodžio pradžioje numatytas pasitikimas M. Gorbačiovo su JAV prez. R. Reaganu ir pirmas susitikimas su jį pakeisiančiu prez. G. Bushu. Spėjama, kad pokalbiai daugiausia lies Afganistano reikalus. Daugelio stebėtojų nuomone, ten neišvengiamas pralaimėjimas laukia prososietinio prez. Nadžibulos komunistinio režimo. Numatyta M. Gorbačiovo kalba Jungtinių Tautų visumos posėdyje, susitikimas su F. Castru Havanoje ir premjere M. Thatcher Londone.

Šiame numeryje:

Rimties užuovėjos

Ir mirusieji veikia savo tautą

KLB tarybos suvažiavimas Toronte

Išklausyti pranešimai, svarstyti ateities planai

Du džiaugsmai

Kardinolo paskyrimas sustiprino Katalikų Bendrijos vadovybę

Kitų spaudoje

Lenkai menkai pažįsta dabartinę Lietuvą

Nauji laikai, senos vėliavos

Šveicarijoje gyvenančios lietuvaitės išpūdžiai iš Lietuvos

Džiaugsmo diena dar neatėjo

Baltiečių laisvės lygos premijų šventė Los Angeles mieste

Globėjai ir palikimai

Sudarant testamentus reikėtų neužmiršti organizacijų bei institucijų

Į Lietuvą – keliai įvairūs

Keletą dešimtmečių lietuvių spaudą kontroliavo nelietuviai

Fotomenininko "Urbanistiniai peizažai"

Algimanto Kezio fotoalbumo išleidimo proga

Roko muzika su tautiniais atspalviais

"Anties" ansamblio koncertas Romoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata - \$24, pusmetinė - \$13, rėmėjo - \$30, garbės - \$40 (Amerikoje - JAV doleriais). Pavieniai numeriai - 60 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: ordinary \$24.00, supporter \$30.00, honorary \$40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Žinios iš Lietuvos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

transportacijos streiką. Vilniuje demonstravo 10.000 žmonių. Prie tautinės vėliavos koto buvo prižiūtos juodos vėliavos, simbolizuojančios tautos gedulą.

Kanadiečių spauda rašė, kad Gorbaciovas, kuris tuo metu buvo Indijoje, pareiškė, jog estai veikia per karštai, įtempimas pranyks. Tačiau, kas dabar vyksta Estijoje, esą niekas kita, kaip "perestroikos" pasireiškimas.

ELTOS pranešimu, VLKio pirm. dr. K. Bobelis lapkričio 19, šeštadienį, telefonu kalbėjęs su Antanu Terlecku, Aukščiausioji taryba Lietuvoje nesvarstėsi naujo Lietuvos konstitucijos projekto, nes negavusi leidimo iš Maskvos. Rėšium su tarybos neveikimu lapkričio 21, pirmadienį, 12 v. būsiąs 10 minučių sustabdytas Vilniuje ir Kaune viešas judėjimas. Bus skambinama visose šventovėse varpais. Aukščiausioji taryba patvirtinusi lietuvių kalbą oficialia Lietuvos kalba, bet su prierašu, raginant mokytis ir mokytis rusų kalbos. Laisvės lygos atstovai Terleckas, Bogušis, Baltušis Rygoje buvo susitikę su latvių ir estų panašių organizacijų atstovais ir, remdamiesi rusų istorikais, paruošę memorandumą Aukščiausiosios tarybai, kad būtų iš Lietuvos atitraukta sovietų kariuomenė, nes Baltijos valstybės buvo Sovietų Sąjungos jėga užimtos.

Lapkričio 14 d., kaip pranešė Vilniaus radijas, buvo paskutinė N. Sliunkovo lankymosi diena ir žiniose dominavo konstitucijos pataisų tema. Piliečiai ir organizacijos reikalauja, kad už dviejų savaičių vykstančioje Aukščiausios tarybos sesijoje šio klausimo nesvarstytų. Sąjūdžio seimo pirmoje sesijoje atmetas konstitucijos pataisų projektas kaip antidemokratinis ir priešingas 9-sios visasąjunginės partijos konferencijos nutarimams. Seimo taryba buvo paskelbusi parašų vąj prieš pataisas. Seimo sesijoje buvo paskelbta, kad jau surinkta 1.5 mil. parašų.

N. Sliunkovas mokslo įstaių vadovų susitikime skundėsi, kad šis klausimas Lietuvoje keliamas perdėm nervingai ir emocionaliai. Daugiau kaltinimų ir neiginių, nei konkrečių pasiūlymų. Kai kurie tieginiai esą net kenksmingi, pvz. tvirtinimas, kad šalies vadovų be nesilaikanti partijos kon-

ferencijos nutarimų. Nutarimai būsią įgyvendinti, pirmiausia reikią konstitucijos pataisų, kad būtų galima sudaryti aukščiausios valdžios organus, kurie vykdytų reformą. Siūlomos pataisos ne visos turi būti priimtos be išlygų. Tam ir esanti šaukiama tarybos sesija, kurioje bus galima išsiaiškinti, analizuoti ir siūlyti. Partinių ir ūkinių vadovų susitikime su emisaru buvo pareikšta, kad konstitucijos pataisose išlenda centralizacijos tendencijos ir diktatas. Buvo keliamas deficitų klausimas. Finansų ministras R. Sikorskis pasakė, kad jam nesą bėdos susitvarkyti su Lietuvai uždėtu 220 mil. rublių deficitu, bet yra kita problema. Stalino aukoms atlyginti reikia 0.5 milijardo rublių. Maskva nusikaltimus inspiravusi, o Lietuvai reikia mokėti. Maskva turėtų arba sumažinti deficitą, ar skirti lėšų Stalino aukoms apmokėti. Į tai Sliunkovas nieko neatsakė.

Lapkričio 14 d. LIC pranešimu, Sąjūdžio seimas savo sesijoje priėmė Lietuvos konstitucijos projektą, kuris bus įteiktas Aukščiausiosios tarybos sesijai Vilniuje. Taip pat seimas paruošė rezoliuciją, kurioje atmetamos Kremliaus konstitucijos pataisos. Sąjūdžio atstovas Alydas Medalinskas pranešė, kad lietuviai nusivylė N. Sliunkovu, kuris Lietuvos respubliką vadino tik teritorija, ir ignoravo pagrindinius ekonominius principus. Sliunkovo pastangos pristabdyti Lietuvoje naują judėjimą neatsiekė tikslo. Priešingai, dar labiau įkaitino antisovietinį sentimentą.

Į Lietuvą sugrįžo keturi sąžinės kaliniai: Lietuvos Helsinkio grupės nariai Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas, Tinkinių teisėms ginti katalikų komiteto steigiamasis narys kun. **Sigitas Tamkevičius** ir peotas **Gintautas Iešmantas**. Taip pat iš psichiatrinės ligoninės paleido **Voldemarą Karoliūną**. Viktoras Petkus atvyko į Vilnių lapkričio 2 d. Traukinio stotyje jį pasitiko 20 žmonių, Gintautas Iešmantas iš Uchtos grįžo lapkričio 4 naktį. Balys Gajauskas sugrįžo į Kauną lapkričio 7 d.

J. A.

• Neturėkime dvejopos sąžinės: vienos katalikiškos asmens gyvenime, antros pagoniškos visuomeniuose ir valstybiniuose reikaluose. Skaudu žiūrėti, kaip kartais tėvynės vaikai stoja vienas prieš kitą.

Vysk. K. Paltarokas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

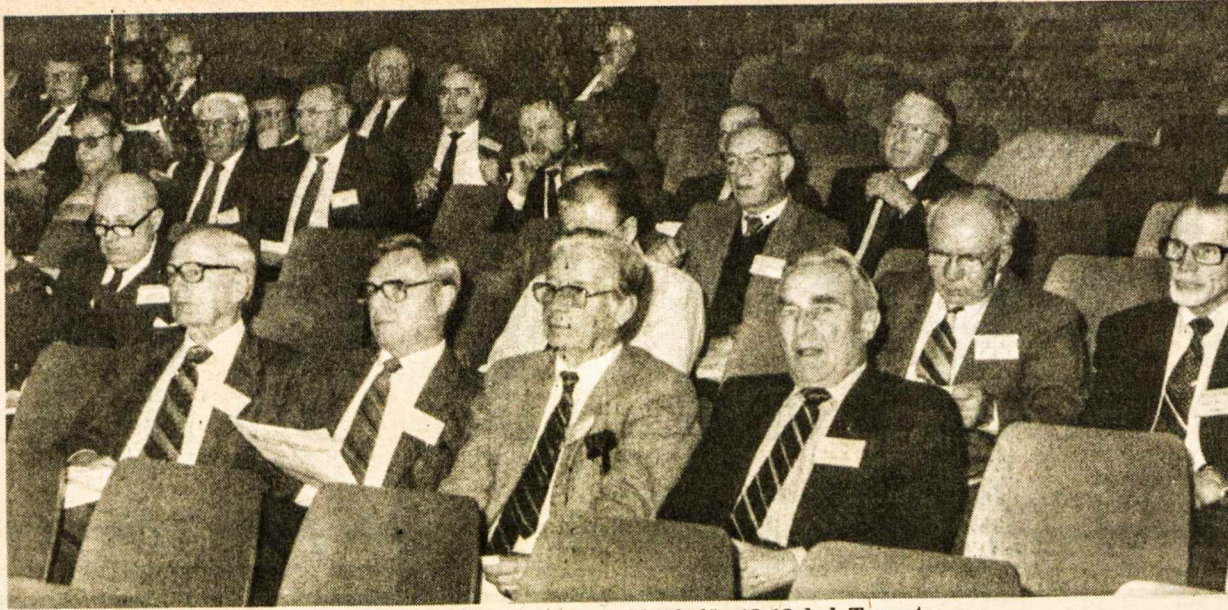
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išsivijoje!"**

KLB tarybos suvažiavimo dalyviai lapkričio 12-13 d. d. Toronte

KLB tarybos suvažiavimas Toronte

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nys buvo tik keli iš paskutiniųjų veiklos pavyzdžių.

Darbotvarkėje numatyto Kanados sporto apygardos atstovo pranešimo nebuvo.

VIII-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininkas dr. Vaidotas Kvedaras savo pranešime gėrėjęs šventės pasisekimu ir 40,000 sveitaučių apsilankymu tautodailės parodoje. Pirminė, kad galima įsigyti TŠŠ paruoštą vaizdajuostę. Dėl įvykusio vandalo apgaleistauti ir užsiminta, kad grupių vadovybės turėtų imtis didesnės atsakomybės drausmei išlaikyti.

Diskusijose dėl valdybos pranešimų J. V. Danys (Otava) iškėlė lig šiol neliestą klausimą, būtent, paskyrimą garbės konsulo Kanadoje. Iš jo pasisakymo, pabrėžiančio KLB pastangų svarbą dabartinio konsulo paskyrimo ir palaikyme per 26 metus, išplaukė nutarimas, kurį taryba sprendė sekančią dieną. Jo pastabas papildė valdybos pirmininkas Vyt. Bireta, pranešdamas, jog dabartinio konsulo pavaduotojo paskyrimas kažkodėl nebuvo praneštas nei KLB valdybai, nei Kanados valdžiai.

KL fondo valdybos pirmininkas Herbertas Stepatitis pranešė, kad fondas jau pasiekė daugiau kaip \$1 mil. kapitalą ir narių skaičius pakilęs iki 1488 asmenų.

Tautos fondo atstovas Kana-
dai Alfonsas Patamsis sveikino suvažiavimą, pridėdamas savo pastabas, kurios iššaukė diskusijose aštrius pasisakymus.

Garbės teismo atstovas Juozas Lukoševičius (Montrealis) pasidžiaugė, kad nuo praeitų metų nebuvo jokių skundų.

Miras Chainauskas (Londonas), revizijos komisijos pirmininkas, pranešė jog viskas rasta tvarkoje, išskyrus tautinių šokių šventės sąskaitas. Ten rasta daugiau pinigų negu apyskaitose pažymėta. Siūlė, kad didesniems renginiams būtų sudaryta lėšų telkimo komisija ir, antra, reikėtų daugiau kontroliuoti asmenines išlaidas.

Apylinkių pranešimai

Apylinkių pranešimuose didelį susidomėjimą ir pasigėrėjimą sukėlė atstovų dalyvavimas iš Vakarų: E. Gumbelis iš Britų Kolumbijos, A. Dudaravičius iš Edmontono ir M. Timmermanas iš Vinnipeg.

Išskyrus Thunder Bay ir Wellandą, kurių pranešimų nebuvo, apylinkių pirmininkai pateikė savo pranešimus raštu arba žodžiu. Visos apylinkės, vienokiu ar kitokiu būdu, pagal savo išgales ruošė arba prisidėjo prie įvairių renginių, vąj bei švenčių, kaip Nepriklausomybės minėjimas, Motinos diena, Birželio trėmimai, "Juodojo kaspino diena", Tautos šventė, Žmogaus teisių diena, Kariuomenės šventė, Kalėdų eglutė, Naujų metų sutikimas. Įvairiai talkino rinkdami aukas KLB, Tautos fondui, Jaunimo kongresui, KL archyviui-muziejui, VIII-jai tautinių šokių šventei, Vasario 16-tos gimnazijai. Taip pat įvykiai Lietuvoje vertė susisiekti su vietine spauda, prisidėti bei ruošti demonstracijas, iškeliant Lietuvos nepriklausomybės klausimą.

Pranešimuose daugiausia aiškino panašius nusiskundimus ir klytys gerai veiklai: veikėjų retėjimas — jaunimo dingimas,

švietimo priemonių, paskaitininkų, kultūrinių vienetų stoka, apatija, nesantaika.

Diskusijose išryškėjo trys aiškūs būdai veiklai išvystyti. Pirmas, brolių ir sesių pavyzdžio Lietuvoje įkvėpti, turime ir čia atnaujinti norą veikti, susivienyti, puoselėti lietuvių atgimimą. Antras, pateikti konkrečius siūlymus, pareidavimus KLB valdybai, kuri parūpins arba padės surasti paskaitininkus, vaizdajuostes, meninius vienetus, švietimo priemones, kas pagyvintų mažesnių apylinkių veiklą. Trečias, jaunas šeimas specifiškai įjungti į veiklą: a) organizuoti profesinius vienetus bendruomenės rėmuose, b) vystyti su jomis asmeniškus kontaktus, pavedant tokių darbų vienam valdybos nariui.

PLB pirmininko pranešimas

Darbotvarkėi sklandžiai vykstant, suvažiavimo dalyviai su dideliu susidomėjimu klausėsi PLB pirmininko dr. Vyt. Bieliausko pirmo pranešimo, kuriame jis ribojosi valdybos veiklos žiniomis. Supažindinęs dalyvaujančius su PLB valdybos nariais ir jų pareigomis, pirmininkas paminėjo paskutiniuosius valdybos nutarimus. Pvz. būstinės perkėlimą Torontą, sportininkų išvyką į Australiją, jo paties kelionę į Lietuvą. Veikla pradėta su \$2,000 likučiu iš praeitos valdybos ir aukomis iš JAV LB (\$3,000) ir KLB (\$4,500). Numatyta sąmata ateinančioms metams \$60,000. Dr. Vyt. Bieliauskas iškėlė "Pasaulio lietuvių finansinių sunkumų, siunčiant žurnalą į Kanadą, ir prašė šiam reikalui paramos.

Išpėjo važiuojančius į Lietuvą, kad jie būtinai vežtų knygų (ir klasikų, ir išsivijos veikalų). Taip pat, kad būtų atsargūs veždami elektroninius gaminius, nes kartais, norint padėti tautiečiams, galima netyčia padovanoti sovietams elektroninių dalykų, kuriuos jie panaudoja kariniams tikslams. Buvo net duotas pavyzdys.

Grįžę po pietų pertraukos (tarybos nariai ir svečiai valgė "Vilnius Manor" patalpose), PLB pirmininkas, susirinkus pilnai salei klausytojų, papasakojo apie savo kelionę Lietuvon. Jis buvo pakviestas dalyvauti Persitvarkymo sąjūdžio steigiamajame seime. Dr. Vyt. Bieliauskas gyvai perdavė savo išspūdžius ir apibūdino įvykių eigą bei susitikimus su įvairiais asmenimis.

Seimo metu pasisakymai buvo atviri ir griežti. Išreikalautas Vilniaus katedros gražinimas — ir net LKP pirmasis sekretorius pripažino, kad Vilniaus katedra buvus neteisė-

tai atimta ir dera ne tik ją atiduoti, bet ir atsiprašyti. Iš visų atstovų (daugiau kaip 1000) buvo išrinktas 220 narių seimas, kuris vėliau išsirinko 35 asmenų tarybą. Taryba neišsirinkusi pirmininko iš atsargumo ir grynai nepasitikėjimo Sovietų Sąjungos vyriausybės tolimesniu elgesiu.

Dar dr. Vyt. Bieliauskas atpasakojo pagrindines kardinolo Vincento Sladkevičiaus pamokslų mintis prie Vilniaus katedros (spalio 23 d. pamaldose) ir susitikimu su juo įspūdžius. Pamokslė kardinolas pabrėžė lietuviams svarbą dabar "laukti ir augti", dviasiskai bei fiziškai atsigauti. Labai smerkė tautos naikinimą abortais. Jo esminis linkėjimas išeivijai, kad rastume "vieną kalbą".

PLB pirmininkas taip pat susitikio su Lietuvos laisvės lygos nariais: Antanu Terlecku, Nijole Sadūnaitė ir kitais. Iš kontaktų su žmonėmis ir bendro stebėjimo, patyręs, kad Lietuvoje dar tik vystosi vyksmo pradžia. Visų laisvių dar tikrai nėra, ir negalima gyventi iliuzijomis — jaučiamas nepasitikėjimas, nors visi džiaugiasi naujai sužadintomis viltimis.

Dr. Vyt. Bieliauskas spaudęs Sąjūdį, kad išreikalautų iš vyriausybės paleisti politinius kalinčius: B. Gajauską, V. Petkų, kun. S. Tamkevičių, G. Iešmantą ir V. Karoliūną. Tuo pagelbėjęs Petriui Cidzikui, kuriam grėsė mirties pavojaus, baigti bado streiką-vigiliją už įkalintuosius. P. Cidzikas jam įteikė parvežti dovaną Kanadai — Sibiro lietuvių kapinių žemės maišelį kartu su savo paraštu eilėraščiu "Ešelonai broliai". Jį perskaitęs, dr. Vyt. Bieliauskas šią dovaną perdavė KLB pirmininkui Vyt. Biretai ir Toronto apylinkės pirmininkui R. Strimaičiui.

Ešelonų broliai

Ešelonų broliai, ešelonų sesės, Niekam neįsėdė savo Lietuvos, Lageruose kalėjė, tremtyje kentėjė, Žuvę už Tėvynę svetimus kraštus.

Ešelonų broliai, ešelonų sesės, Sielos nepalaužtos vėjų atšiaurių, Ach, ir negalėjė, ach, nesudrebėjo Akmeninės širdys budelių žiaurių.

Ešelonų broliai, ešelonų sesės, Kaulėlius palikę ledjūrio šalį, Verkę jūrų pievos, verkę galios rąsus, Verkę tėviškėję gluosniai pakelės.

Ešelonų broliai, ešelonų sesės, Genocido aukos Nemuno kraštus, Nekaltus mus baudė, priespaudos mus skriaudė, Žemė nesugėrė asarų tautos.

Ešelonų broliai, ešelonų sesės, Lietuvos vargdieniai, dviasios milžinai Žinom ir žiniosim, mirdami kartosim, Lietuva Tėvynė — mūsų amžinai!

Gedimino aikštėje išbadavęs 32 dienas už politinius kalinčius PETRAS CIDZIKAS per PLB pirm. dr. VYT. BIELIAUSKĄ, kuris dalyvavo Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime, įdavė Kanados lietuviams maišelį žemės nuo Sibiro lietuvių kankinių kapų. Dovaną priėmė KLB tarybos suvažiavime Toronte krašto valdybos pirm. VYT. BIRETA (kairėje) ir KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. R. STRIMAITIS. Nuotr. St. Dabkaus

AŲA ANDRIUI BAUMANUI

mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui mirus,

jo žmoną JULIJĄ, dukras ir sūnus, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu —

Ona Baumanaitė-Orlov

AŲA DORAI MAŠALAITAI-SCHNEIDER

staiga mirus Šveicarijoje,

jos seseriai STEFAI, mamytei ir broliui bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia —

Dainiečių šalpos grupė:

L. Balsienė
P. Jankaitienė
M. F. Jokubynienė
J. Kulikauskienė

L. Pocienė
V. Rasiulienė
J. Rukšienė
B. Žiobienė

AŲA JONAS KRIŠTOLAITIS

mirė 1988 m. spalio 29 d. Klivlande.

Palaidotas lapkričio 2 d. Kalvarijos kapinėse.

Vėlonis buvo gimęs 1913 m. gruodžio 28 d. Lietuvoje, Vaitiškų kaime, Kudirkos Naumiesčio parapijoje, Šakių apskrityje. Lietuvoje buvo Lietūkio tarnautojas. Išeivijoje gausiai rėmė lietuvišką spaudą, lietuviškų knygų leidimą ir visą lietuvių išeivių visuomeninę-kultūrinę veiklą.

Širdingai dėkojame Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. J. Bacevičiui už maldas koplyčioje, gedulingas Mišias šventovėje ir palydėjusiems vėloni į kapines. Mūsų padėka priklauso pasakiusiems atsisveikinimo kalbas: Lietuvių Bendruomenės vardu Vl. Čyviui, Lietuvių pensininkų dr-jos pirm. J. Malskiui. Taip pat ir visiems, kurie dalyvavo atsisveikinime ir laidotuvėse. Dėkojame visiems, kurie vienu ar kitu būdu užjautė mus ir pagelbėjo išgyventi gilaus liūdesio valandas.

Seserys — Bronė Botyrienė, Juozė Daugėlienė ir brolis Juozas Krištolaitis

PADĖKA

AŲA

IRENAI NAVICKIENEI,

mano mylimai žmonai mirus,

1988 m. spalio 20 d. Mississaugoje, Ontario.

Nuoširdžiai dėkoju Prisiškėlimo parapijos Tėvams pranciškonams, už maldas laidotuvių namuose, Mišias šventovėje ir apeigas kapinėse. Taip pat giminėms, draugams ir pažystamiems.

Nuoširdus ačiū užprašiusiems Mišias: J. M. Astrauskams, J. B. Aukštaičiams, L. V. Balaišiams, V. A. Buragams, J. Černiauskienai, J. O. Gataveckams, A. Gontienei, T. V. Gražuliams, P. A. Grigams, T. Gureckams, S. M. Jokubaičiams, S. Kalyčiumi, A. A. Kazanavičiams, S. B. Kowbell, A. Petkevičienei, P. D. Petrauskams, V. Radzevičiui, F. B. Rozevičiams, V. Siminkevičienei, P. Šostakui, P. R. Tumpoms, P. Ukelienei.

Už karsto puošimą gėlėmis: V. A. Buragams, P. A. Grigams, R. J. Tarvydams, A. A. Kazanavičiams, A. Gontienei, P. D. Petrauskams, A. Petkevičienei, M. Kasparavičienei, F. B. Rozevičiams, N. Bond.

Karsto nešėjams: V. Buragui, A. Kazanavičiui, J. Petravičiui, I. Gataveckui, J. Gataveckui, P. Skrupskui.

Per spaudą ir atsiuntusiems užuojautos korteles: S. Kalyčiumi, J. Petravičiui, E. Undračiui, L. Tilindžiui.

Lankiusiems laidotuvių namuose: B. Rozevičiui, R. R. L., J. Petravičiui, N. Bond, P. A. Grigams, V. T. Gražuliams, P. Šostakui, A. M. Starkevičiams, J. Pleniui, E. P. Kripams, R. Tarvydai, A. A. Kazanavičiams, S. Kalyčiumi, V. A. Buragams, M. Kasparavičienei, E. Undračiui, L. Tilindžiui, J. P. Morkūniui, A. Gontienei, O. Guobai, E. D., Al. Matusevičiui, I. A. Gataveckams, O. Demantavičienei, J. B. Aukštaičiams, J. M. Astrauskams, T. Gureckui, P. R. Tumpams, S. M. Jokubaičiams, L. Balaišiumi, A. J. K., P. D. Petrauskams, A. Petkevičienei, J. Černiauskienai, J. O. Gataveckams, S. Zavienei, M. Karasiejenei, G. Gaizutienei. Telaimina Jus Dievas.

Vyras Augustinas

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KLB tarybos suvažiavime lapkričio 12-13 d.d. Toronte. Iš kairės prie pietų stalo: J. KURAITĖ-LASIENĖ, R. RUDAITYTĖ, dr. VYT. BIELIAUSKAS, VYT. BIRETA
Nuotr. St. Dabkaus

Du džiaugsmiai

Dvi kelionės į Romą, sustiprinusios Lietuvos hierarchiją, kurios priešakyje atsistojo kardinolas Vincentas Sladkevičius. Apie tas keliones rašo "LKB kronika" 78-me numeryje

Šiais metais (1988), Lietuvą iš Vatikano viena po kitos pasiekė džiuosios žinios. Lietuvos vykupų "Ad limina" vizito pas Šv. Tėvą metu paskirtas naujas mūsų krašto vyskupų konferencijos pirmininkas J. E. vyskupas Vincentas SLADKEVIČIUS. Katalikiška Lietuva šiuo Švento Sosto sprendimu nuoširdžiai džiaugiasi. Ilgus metus tremtyje buvusio vyskupo paskyrimas į šį aukštą Bažnyčios postą įkvepia Lietuvos kunigus ir pasauliečius tolesnei kovai ir ištikimybės šventam Kristaus reikalui; teikia džiaugsmo ir jėgų, sutvirtina žinojime, kad pastarųjų dešimtmečių kovos ir kancijos kelias, kai, ginant Bažnyčios ir tautos teises, reikėjo pasiryžti nebėti valdiškų bedievių šantažo ir persekiojimų, o ne vienam rizikuoti net laisvės ar gyvybės kaina, buvo teisingas.

Valdžios įstaigos

Kitaip reagavo sovietinės valdžios įstaigos. Maskvos RRT pirmininko pavaduotojas katalikų reikalams KUZNECOVAS, sutikęs iš Romos grįžtantį Lietuvos vyskupų, aiškiai neslėpė savo nepasitenkinimo. Uždraudė, nesulaukus RRT pirmininko CHARČEVO, vykti į Lietuvą. Nuvežęs vyskupus į viešbutį, pats ilgai tarėsi ne su pačiais vyskupais, bet su ne jų valia jiems paskirtais palydovais — mons. Antanu BITVINSKU ir kun. Pranciškum VAIČEKONIU. Atvėsus pirmam įkarščiui, vyskupams buvo leista sekmadieniui (gegužės 1 d.) parvykti į Lietuvą su sąlyga, kad be Maskvos leidimo nei naujasis vyskupų konferencijos pirmininkas vyskupas V. SLADKEVIČIUS, nei jo pavaduotojas vyskupas Antanas VAIČIUS nepradės eiti savo naujų pareigų. Tarp kitko Maskvoje vyskupas V. SLADKEVIČIUS buvo pasveikintas dar vienu siurprizu: trumpam su vyskupu A. VAIČIUMI išėjus iš viešbučio, į jų kambarį įsibrovė nežinomi asmenys, "patikrino" vyskupo V. SLADKEVIČIAUS lagaminą ir pasisavino iš Romos vežtus oficialius raštus.

Lietuvos RRT įgaliotinis Petras ANILIONIS taip pat nerodė palankumo, priešingai, naujųjų vyskupų konferencijos pirmininką išbarė už pirmą "neleistiną" žingsnį — vyskupų konferencijos nutarimą padaryti pakeitimus Kauno kunigų seminarijos vadovybėje be įgaliotinio atsiklausymo. Tik susiorientavus, kad konflikto aštrinimas labai jau keistoje šviesoje užsieniui pristatys išgarsintą persitvarkymo ir demokratizacijos politiką, nutarta sutikti su šiais Romos potvarkiais.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaukiamai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Vilniuje ir Kaune

Vos mėnuo praėjo ir vėl nauja džiuigi žinia iš Vatikano: Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas V. SLADKEVIČIUS skiriamas kardinolu. Džiaugsmo banga nuvilnijo per Lietuvą. Katalikiška Lietuva, kukliai išlydėjusi į Romą vyskupą V. SLADKEVIČIŲ, liepos 7 d. rytą su dideliu entuziazmu ir lietuviškom trispalvėm sutiko grįžtantį kardinolą Vilniaus ir Kauno geležinkelio stotyse.

Itin įspūdingai sutikimas praėjo Kaune. Sutikti grįžtantį Lietuvos kardinolą į geležinkelio stotį atvyko J. E. vyskupai — L. POVILONIS, J. PREIKŠAS, A. VAIČIUS, kunigų seminarijos dėstytojai, būrys kunigų ir klierikų. Perone šventiškai pasipuošę laukė tikintieji, atvažiavę iš įvairių Lietuvos vietų: Kauno, Telšių, Ukmergės, Kybartų, Marijampolės... Stotyje plevėsavę lietuviška trispalvė ir dvi popiežiaus vėliavos, spalvingi transparantai: "Dėkojame Dievui ir popiežiui už kardinolą", "Popiežius tikrai myli Lietuvą", "Gyviems kapų, o gyvai srovei užtvarką nėra", "Kristų laidoja, bet Kristus gyvas". Susirinkę lįpantį iš traukinio kardinolą sutiko giesme "Marija, Marija", pasipuošę tautiniais drabužiais mergaitės — rūtų bei lauko gėlių vainikais, sveikino kardinolą įvairiaspalvių gėlių puokštėm, tarp jų simboliškai pievų gėlėm ir rugio varpom, skandavo sveikinimo žodžius. Ne vienam aukštam Bažnyčios hierarchui akyse pasirodė džiaugsmo, šventės didingumo ašaros; istorinės minutės — Lietuva sutinka pirmąjį savo kardinolą.

Maldose pavedę Lietuvą ir jos Bažnyčią Marijos globai, sugiedoję tautos himną "Lietuva, Tėvyne mūsų" ir "Lietuva brangi", tikintieji kardinolą V. SLADKEVIČIŲ, vyskupus ir kunigus nulydėjo į kunigų seminariją. Čia ir vėl kardinolą sveikino susirinkę tikintieji. Maždaug dvi valandas seminarijos kieme skambėjo lietuviškos dainos ir giesmės, buvo meldžiamasi už kunigus kalinius — Alfonsą SVARINSKĄ bei Sigitą TAMKEVIČIŲ. Po kelionės truputį pailsėjusį ir pasistiprinusį kardinolą tikintieji nulydėjo į Kaišiadorių katedrą, kur jo laukė kunigai ir gausi minia tikinčiųjų. 12 val. kardinolas V. SLADKEVIČIUS kartu su arkivyskupu L. POVILONIU, vyskupais — J. PREIKŠU, A. VAIČIUM, R. KRIKŠČIUNU, V. MICHELEVIČIUM aukojo padėkos Dievui šv. Mišias. Paskaitė Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II sveikinimą, ragino tikin-

čiusius pateisinti jo lūkesčius, visur ir visad būti ištikimais Dievo valiai.

Maskvoje

Maskvoje ir šį kartą grįžtantį kardinolą sutikimas nebuvo šiltas. RRT pirmininkas K. CHARČEVAS iš karto pateikė kardinolui sovietinės valdžios pirmąjį uždavinį — išjungti Vilniaus arkivyskupiją iš Lenkijos bažnytinės provincijos, nors tokios nemini "Annuario pontificio". Vilniaus arkivyskupija, kaip metropolija, yra tiesiogiai de jure pavaldi Romai. Lietuvos katalikai, neįsąsami realaus Lenkijos bažnytinės vadovybės kšimosi į mūsų krašto bažnytinis reikalus, nelaiko šio klausimo aktuali.

Marijampolėje

1988 m. liepos 12 d. palaimintojo arkivyskupo J. MATULAIČIO šventėje Lietuva, kaip ir prieš metus, suplaukė į Marijampolę. Šį kartą ne tik pasi-melsti prie palaimintojo karto, bet ir pasveikinti kardinolą. Prieš iškilmes tautiniais drabužiais, lietuviškom ir popiežiaus vėliavom pasipuošę jaunimas automobiliais išvažiavo pasitikti atvažiuojančio kardinolo V. SLADKEVIČIAUS. Gatvės, vedančios į bažnyčią, buvo pilnos žmonių, visi kantriai laukė, kol galės audringais nuoširdžiais plojimais, šūkiais ar giesmėmis išreikšti savo palankumą ir meilę vyriausiam Lietuvos Katalikų Bažnyčios Ganytojui.

Procesijos būdu, kurioje dalyvavo visi Lietuvos vyskupai, apie 200 kunigų ir daugiakūstantinė minia tikinčiųjų, giedant "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė", J. E. kardinolas V. SLADKEVIČIUS buvo įvestas į Marijampolės bažnyčią, kur vadovavo palaimintojo arkivyskupo J. MATULAIČIO iškilnių pamaldoms. Pamokslu metu, kurį pasakė pats kardinolas V. SLADKEVIČIUS, tikinčiųjų minios solidarumas nei kelis kartus prasiveržė taip neįprastais Lietuvos bažnyčiose plojimais. Tikintieji buvo sužavėti savo kardinolo kuklumu, jo gilia meile Tėvynei ir žmonėms.

Po šv. Mišių, kardinolo vadovaujami, vyskupai, kunigai ir tikintieji meldėsi prie palaimintojo arkivyskupo Jurgio MATULAIČIO karsto, sukalbėjo jo garbei skirtą litanią. Šventės džiaugsmą temdė tai, kad, išskyrus marijampoliečius, iš kitur atvykusios tikinčiųjų delegacijoms nebuvo leista viešai bažnyčioje pasveikinti savo Ganytoją. Pamaldoms pasibaigus, šimtai tikinčiųjų kardinolą nulydėjo į kleboniją, kur prie jos durų surengė savaimeingą mitingą. Padėkos Dievui, atsidavimui Bažnyčiai, ryžto kupinus posmus keitė liaudies dainos ir giesmės. Gerai suprasdami sunkias ir atsakingas Lietuvos kardinolo pareigas, žmonės atnaujino pasiryžimą būti ištikimais Kristaus įsteigta Bažnyčiai per jos teisėtus vyresniuosius. Pasveikinusį savo Ganytoją kardinolą V. SLADKEVIČIŲ, minia dar ilgai nesiskirstė iš Bažnyčios, šventoriaus ir gatvių. Vos ne iki vakaro užsitęsusiųs liepos 12 d. palaimintojo arkivyskupo Jurgio MATULAIČIO iškilmes savo masiškumu, pakilia šventine nuotaika priminė tautinę šventę.

Kitų spaudoje

Sol Littman Lietuvoje

Šių metų vasarą Sol Littman lankėsi Vilniuje. S. Littmanas, pagal jo paties pasisakymą, yra susirūpinęs, kad šiuo metu Kanadoje gyvena gana daug asmenų, kurie yra įtariamieji padarytais karo nusikaltimais Lietuvos teritorijoje. Jo vizito tikslas buvo surinkti kuo daugiausia faktų apie įtariamuosius. Jis žadą apie tai parašyti knygą. Littmanas Vilniuje susitiko su "Tiesos" spec-korespondentu Vytautu Žeimantu, su kuriuo dalinosi faktais ir mintimis, o pastarasis visa tai aprašė Lietuvos kompartijos leidžiamame lenkų kalba dienraštyje "Czerwony Sztandar" rugpjūčio 15-17 d. laidoje.

Jų pokalbyje buvo paminėta 12 asmenų, kai kurie jų yra mirę, išteisinti arba yra Sovietų Sąjungos teritorijoje. Kai kurios pavardės buvo paskelbtos pirmą kartą, o kai kurių asmenų yra paduotos ne tik pavardės, bet ir gyvenamos vietos Kanadoje ar JAV-se. Pagal Deshenes komisijos nutarimą įtariamų asmenų pavardės negali būti skelbiamos iki tol, kol jiems bus iškeltos teismo bylos.

OSI ir jaunimas

Spalio 15 d. laidoje "Jerusalem Post" paskelbė Baltijos kraštų ir Ukrainos jaunimo atstovų laišką, kuriame yra protestuojama prieš OSI įstaigos direktoriaus Neil Sher pasisakymą, atspausdintą ankstyvesnėje to paties laikraščio laidoje. Neil Sher yra pareiškęs, kad tų kraštų jaunimas įtariamus asmenis karo nusikaltimais laiko didvyriais. Jaunimo laiške yra sakoma, kad taip nėra, kad jų manymu nusikaltėliai turėtų būti nubausti, tačiau jų bylos turėtų būti svarstomos pagal įstatymus ir jiems turi būti duota galimybė gintis. Iš lietuvių šį laišką pasirašė Darius Sužiedėlis. Neil Sher tarp kitko pareiškė, kad po 5-7 metų visos bylos

baigsis, nes ir įtariamieji ir liudininkai baigia išmirti.

Ką galvoja lenkai apie lietuvius?

Į šį klausimą bando atsakyti Piotr Maszkanski "Pomost" žurnalo lapkričio mėnesio laidoje. Pirmiausia straipsnio autorius pastebi, kad apamai lenkai menkai pažįsta dabartinę Lietuvą. Jie daugiau žino apie istorinę, unijoje su Lenkija, Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę. Ryšium su Lietuvos krikšto ir šv. Kazimiero sukakčių minėjimais, Lenkijos katalikų spaudoje buvo daug rašoma apie Lietuvą. Yra išleistos Ochmanskio, Lossowskio, Podlaskio ir Makausko Lietuvos reikalais knygos, kurios turėtų sudaryti geresnio dialogo su lietuviais pagrindą.

Šio dešimtmečio pradžioje, kai Lenkijoje ėmė stiprėti opozicija sovietų įtakai, buvo imta ieškoti sąjungininkų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų tarpe. Tokia sąjunga galėtų būti sudaryta su Lietuva, tačiau ankstyvesnieji nusistatymai, šovinizmas ir nenoras jungtis gali sutrukdyti dialogą ir bendradarbiavimą.

Kiti tos pačios "Pomost" laidos straipsniai patvirtina, kad lenkai tikrai menkai pažįsta lietuvius. Pvz. S. Bobrowski rašo: "Kai kurie lietuviai mano, kad prijungimas Vilniaus archidiecezijos prie Lietuvos Bendrijos provincijos gali padaryti Katalikų Bendriją labiau pavaldžią KGB. Jie norėtų, kad Vatikanas" pripažintų Vilnių Lietuvai, su lietuvių arkivyskupu, kuris tačiau turėtų valdyti šią dieceziją iš Lenkijos teritorijos. Tuo būdu galima būtų išlaikyti nepriklausomumą ir atsispirti sovietų spaudimams". Straipsnio autorius nesako kas tie "kai kurie" lietuviai. Greičiausiai jų visai nėra.

Kitas pavyzdys. "Pomost"

Vysk. VINCENTAS BRIZGYS laimina kun. JONĄ BOREVIČIŲ, SJ, švenčiantį aukšnę kunigystės sukaktį. Jaunimo centre spalio 29 d. lietuviai jėzuitai šventė 40 metų nuo įsikūrimo Čikagoje, pagerbė sukaktuvinius kunigus ir padėkojo savo remėjams
Nuotr. Jono Tamulaičio

organizacijos pirmininkas Magnus John Krynski rašo JAV respublikonų konvencijos platformos komitetui: "Jie (Sov. Sąjungos lenkai) neturi netgi ribotų emigracijos teisių. Jie dažnai yra rusinami ir dėl religijos yra diskriminuojami ne tikta ateistinės valdžios, bet ir neužjaučiančios, nacionalistinės, dažniausiai lietuviškos dvasiškos". Niekur kitur Sov. Sąjungoje lenkai neturi tiek daug kultūrinį ir religinių teisių, kaip Lietuvos respublikoje.

"Pomost" žurnalas yra leidžiamas "Pomost" organizacijos keturis kartus per metus Čikagoje. Ši organizacija yra veikli ir konservatyvi. Ji remia JAV respublikonus.

Arkiv. Jalbžkovskio sidabras

Ryšium su savo politine veikla vokiečių okupacijos metais arkiv. Jalbžkovskis nebuvo saugus. Pas jį galėjo būti padaryta krata, arba jis

galėjo būti suimtas. Knygos "Gyvenimas ant vulkano" autorius Marian Swiencicki tais laikais vertėsi Vilniuje prekyba ir buvo pasiturintis. Apie arkivyskupo rūpesčius jis žinojo iš vienuolės Baptistos, su kuria palaikė ryšius. Vieną dieną ši seselė atvilko pas jį sunkų čemodaną, kuriame buvo sidabrinis 44-riems asmenims stalo servizas ir pagal arkivyskupo instrukciją jį Swiencickiui pardavė. Prieš užimant sovietams Vilnių, knygos autorius iš miesto pasitraukė ir per Varšuvą pasiekė Vokietiją, kur jis ir arkivyskupo sidabras buvo amerikiečių išlaisvinti. Vokietijoje jis iš to sidabro išliedino sidabrinus medalikėlius ir atvykę į JAV juos išpardavė. Visa tai M. Swiencicki aprašė savo knygoje. Knygos autorius nepasako ar šis sidabras buvo asmeniška arkivyskupo nuosavybė, ar Vilniaus vyskupijos. J.B.

Dėmesio savininkai ir nuomininkai Toronto mieste, York, Etobicoke, North York, Scarborough ir The Borough of East York.

PROPERTY ASSESSMENT

ir 1989 metų miesto bei mokyklos mokesčiai

Vietinės įvertinimų įstaigos Ontario provincijoje yra atsakingos už nekilnojamo turto įvertinimą dėl miesto ir mokyklos mokesčių.

"Assessment Rolls" yra paruošiami ir išdalinami miestų valdyboms, kurios naudoja juos dėl "mill rates" nustatymo ir nuosavybės mokesčių apskaičiavimo. Jūsų namo arba verslo nuosavybės mokesčiai 1989 metais bus apskaičiuojamas padauginant nustatytą nuosavybės vertę iš "mill rate".

Jeigu jūs norite sužinoti daugiau apie nuosavybės įvertinimą, prašome apsilankyti, kai jūsų vietinė įvertinimų įstaiga turės "Open House".

"Open House"

Kiekvienas miesto dalis turi "Open House", tam kad jūs turėtumėte galimybę pakalbėti su vietinės įstaigos darbuotojais apie jūsų nuosavybės įvertinimą.

Mokesčių valdininkas paaiškins, kuo pagrįstas jūsų nuosavybės įvertinimas ir jis turi teisę ištaisyti neteisingus duomenis prieš pateikiant "Assessment Roll" jūsų miesto valdybai.

Jeigu jūs turite klausimų, bet negalite dalyvauti "Open House" susirinkimuose, prašome kreiptis į jūsų vietinę įvertinimų įstaigą.

Pranešimas apie nuosavybės vertę

Savininkai ir nuomininkai gaus "Notice of Property Valuation" (pranešimą apie nuosavybės vertę) tik tuo atveju, jeigu duomenys apie nuosavybės vertę pasikeitė praėjusių metų bėgyje, jeigu buvo paduotas prašymas dėl vertės pakeitimo arba jeigu toje miesto dalyje buvo visuotinis nuosavybės peržiūrėjimas. Jeigu jūs gausite "Notice of Property Valuation", tai reikš, kad jūs pakeitėte remiamą mokyklą, kad pasikeitė nuosavybės vertė arba kiti duomenys iš praėjusių metų pranešimo.

Schedule of Open Houses

Held: Mon. Nov. 28 to Fri. Dec. 2 and Mon. Dec. 5 & Tues. Dec. 6, 9:00 a.m. - 8:00 p.m. Each day

FOR: CITY OF NORTH YORK
AT: Regional Assessment Office
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

FOR: CITY OF SCARBOROUGH and
BOROUGH OF EAST YORK
AT: Regional Assessment Office
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

FOR: CITY OF ETOBICOKE
and CITY OF YORK
AT: Regional Assessment Office
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

FOR: CITY OF TORONTO
AT: Regional Assessment Office
90 Eglinton Avenue East, suite 300
Toronto, Ontario M4P 3A5
(416) 496-6300

Ministry
of
Revenue
Ontario

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SANITARINĖ PRIEŽIŪRA

Lietuvos miškotvarkos įmonėje Kaune buvo įsteigta nauja sanitarinės miškų priežiūros grupė. Lig šiol miškotvarkos įmonė rūpindavosi medynų inventorizavimu, draustinių projektavimu. Dabar naujai įsteigta grupė rūpinsis sanitarine miškų būkle visoje Lietuvoje. Pagrindinis dėmesys teks miškams, kurie yra arčiau chemijos pramonės įmonių. Bus aprašyta ne tik medžių, bet ir augalų danga, atkreiptas dėmesys į skruzdėlynus, paukščius, retuosius augalus ir gyvūnus. Po metų tose pačiose vietovėse bus tiriamas įvairių teršalų poveikis miškams, įieškoma būdų padėti gamtai.

LAISVĖS REIKIA IR VARPAMS

Spaudoje dabar daug rašoma apie laisvę atgavusių tautinė Lietuvos vėliavą, laisvai pradėjusių skambėti Tautos himną, nors jis vis dar vadinamas dr. Vinco Kudirkos "Tautiška giesmė", paskelbta "Varpo" 1898 m. 6 nr. Vilietis Kazys Pervenekas prisiminė ir kompartijos nutildytus Lietuvos šventovių varpus. Varpams jis laisvės reikalauja "Tiesos" rugsėjo 25 d. laidoje: "Jau kiek metų Lietuvos padangėje nesigirdi bažnyčių varpų skambėjimo arba tik retsykiais din-dan ir tuoj nutyla. Tai prieš ketvirtį amžiaus įvestų suvaržymų išdava. Man atrodo, kad mūsų dienomis toks draudimas nebepaaiškinamas, nes skambinimas varpais yra ne tik sudėtinė religinių apeigų dalis, bet ir nuskaidrina aplinką. Juk turime unikaliausių varpų, žavinčių savo tembru. Kauno istorijos muziejaus sodelis tapo viena šio miesto įžomybių. Ar ne malonu būtų išgirsti melodingą varpų skambėjimą ir triukšmingame Vilniuje? Nemanyčiau, kad ramus varpų kvietimas į pamaldas ar iškilmingas šventinis jų chorales užgautų kieno nors jausmus. Šių apribojimų panaikinimas būtų tikrai geranoriškas žingsnis".

VADŲ PAKĖITIMAI

Visus nustebino staigus kompartijos vadų pakeitimas Lietuvoje persitvarkymo sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo išvakarėse. Spauda dabar pranešė, kad tuo reikalu spalio 20 d. Vilniuje įvyko Lietuvos kompartijos centro komiteto XIV-sis plenumas. Be vietinių partiečių, jame dalyvavo ir du Maskvos atstovai — Sovietų Sąjungos kompartijos organizacinio darbo skyriaus vedėjas pavaduotojas V. Babičevs ir poskyrio vedėjas J. Trofimovas. Spaudai pateiktame trumpame pranešime rašoma: "Plenumas atleido drg. R. Songailą iš Lietuvos Komunistų partijos CK pirmojo sekretoriaus ir biuro nario pareigų ryšium su išėjimu į pensiją". Toks pranešimas neatkleidžia nei plenumo turėtų diskusijų, nei tikrųjų atleidimo priežasčių. Iš enciklopedijos sužinojome, kad Ringaudas Bronislovas Songaila yra gimęs 1929 m. balandžio 20 d. Klaipėdoje. Tad atleidimo metu jis buvo tik 59-rių metų

amžiaus. Normaliais atvejais tokiam amžiui partietis dar nelaukia išėjimo pensijon, juo labiau, kai jį pakeičiantis Algirdas Mykolas Brazauskas tėra jaunesnis trejais metais. Beveik tuo pačiu metu iškrito ir iš Maskvos atsiųstas II sekr. Nikolajus Mitkinas. Minėtame pranešime apie jį rašoma: "Plenumas priėmė nutarimą 'Dėl Lietuvos KP CK antrojo sekretoriaus', kuriu pavedė Lietuvos KP Centro Komitetui pateikti eiliniame Centro Komiteto plenumo klausimą apie Lietuvos KP Centro Komiteto antrąjį sekretorių N. Mitkiną". Daugiau žinių apie šio 59 metų amžiaus Maskvos patikėtinio problemą pateikia "Komjaunimo tiesos" korespondentė B. Vainauskienė, aprašiusi naujojo I sekr. A. Brazauskos spaudos konferenciją Vilniuje spalio 21 d.: "Draugas A. Brazauskas paaiškino, kad plenumo kalbėję LKP Centro Komiteto nariai pareiškė priekaištų dėl antrojo sekretoriaus pozicijos, kai kurių reikšmingų respublikos politinių reikšinių bei įvykių atžvilgiu".

ATLEIDIMO PRIEŽASTYS

Tikrosios R. Songailos ir N. Mitkino kritimo priežastys bent iš dalies paaiškėjo kompartijos centro komiteto XIV-jo plenumo sutrumpintame aprašyme, spaudoje pasiekusiame spalio pabaigoje. R. Songailą ir kompartijos politbiurą kritikavo Lietuvos mokslų akademijos viceprez. A. Žukauskas: "Mes gerbiame draugą Ringaudą Songailą dėl jo aukšto kultūros, takto, respublikos pažinimo. Tačiau CK biuro ir pirmajam sekretoriui trūkio ryžtingumo ir atsakingo savarankiškumo sprendžiant svarbiausius klausimus. Norėtusi, kad naujasis pirmasis sekretorius ir biuras nepasiduotų jokiams spaudimams, kad visi sprendimai, kaip dera respublikos šeiminingams, būtų priimami savarankiškai ir atsižvelgiant į liaudies interesus..." Esą pirmasis sekretorius ir kiti vadovai turi tvirtai ginti Lietuvos gyventojų reikalus, nes daugiau nėra kam. Aštrių kritikos žodžių pažėrė ir Klaipėdos miesto vykdomojo komiteto pirm. A. Žalys: "Visų pirma, kada žmonės išėjo į gatves, išėjo į didžiulius mitingus ir ten prabilo tautos sąžinė, tautos orumas, mes tarp žmonių nematėme pirmojo sekretoriaus. Rugsėjo 28-osios skaudūs įvykiai palietė daugelio širdis ir jausmus. Mesti prieš žmones kariuomenę — negalima. Kaip mes suprantame, šiuos veiksmus sankcionavo ne kas kitas, o sekretoriai. Todėl Centro Komiteto vadovybės pakeitimą yra reikalingas..." A. Žalys taipgi pasisakė prieš antrųjų sekretorių atsistatymą iš Maskvos. Pasak jo, jie turėtų būti renkami iš vietinės kompartijos narių, nes ligšiolinė taktika Maskva reiskia nepasitikėjimą Lietuvos komunistais. Tada 123:2 balsų santykiu, trim susilaikius, ir buvo nutarta II sekr. N. Mitkino klausimą atidėti kitam centro komiteto plenumui.

V. Kst.

Per paskutinį VIII-sios laisvojo pasaulio šokių šventės rengėjų ir tautininkų susitikimą spalio 28 d. Hamiltone Liudas Sagys apdovanojo tautininkų juostom buvusį šventės komiteto pirm. dr. Vaidotą Kvedarą ir Juozą Karasiejų, o raštuotais lino rankšluosčiais — Ritą Karasiejenę ir Genovaitę Breichmanienę

London, Ontario

KLB LONDONO APYLINKĖS valdyba lapkričio 5 d. sušaukė informacinį susirinkimą, kuriame dalyvavo 50 tautiečių. Valdybos pirm. Paulius Kuras apibūdino pirmų veiklos metų atliktus darbus: Kalėdų eglutė vaikams, bado streikas ir vigilija Vasario 16 proga, Nepriklausomybės, Motinos dienos ir birželio treminių minėjimai. P. Kuras pranešė ir apie ateities planus: gruodžio 18 d. — Kalėdų eglutė, vasario 12 — Nepriklausomybės minėjimas, gegužės 7 d. — Motinos dienos minėjimas ir gegužės 20-21 d.d. — XXXII Kanados lietuvių dienos, kurių paruošiamieji darbai sparčiai įpusėję. Londono lietuviai aktyviai ruošiasi priimti visus 1989 metų pavasarį.

Toliau pirmininkas supažindino su svečiais iš Toronto, PLB valdybos nariu Algijū Juzukoniu. Jis kalbėjo apie Toronto Lietuvių slaugos namų projektą ir paprašė dar plačiau paaiškinti TL namų valdybos pirm. J. Šimkų, kuris išsamiai apibūdino slaugos namų įsigyjimo pirmuosius žingsnius. Šis projektas liečia visus Ontario provincijos lietuvių ir kiekvieno įnašą yra labai svarbus. Didelę reikšmę turi ir laisvės provincijos premjerui Petersonui ir sveikatos ministeriui Caplan, prašant remti Lietuvių slaugos namų įsigyjimą. A. Juzukonis papasakojo apie paskutiniuosius įvykius Lietuvoje ir parodė vaizdžiuotes, kurios sujaukdino ne vieną žiūrovą.

Valdybos pirm. P. Kuras baigdamas susirinkimą, dėkojo visiems dalyviams ir svečiams bei kvietė visus vykti į KLB tarybos suvažiavimą, kurio programoje skirta daug laiko Lietuvai. Puiku, kad KLB Londono apylinkės valdyba jaučia pareigą ir svarbą informuoti savo tautiečius ir deda visas pastangas visus jungti į bendrą veiklą. Nepamirškime parodyti savo solidarumą, užsimokėdami nario mokeskį ir dalyvaudami organizuotoje veikloje. Inf.

TRIGUBA BUTKŲ ŠVENTĖ.

Paulina ir Jonas Butkai neseniai draugų ratelyje atšventė savo trigubą šventę: Jono 70-ąjį gimtadienį, vedybų 45 metų sukaktį ir Paulinos neeilinį gimtadienį, deja, nepavyko sužinoti... kurį. Tiek tik žinau, kad jį yra gerokai jaunesnė už savo vyrą. Draugai buvo pavaišinti įvairiais ir skaniais valgiais.

Jonas Butkus Londono lietuvių apylinkėi turi nemažai nuopelnų. Jis įvykdė keletą stambių darbų, labai naudingų šiai apylinkėi. Jis buvo vienas iš svarbiausių Šiluvos Marijos parapijos organizatorių, vienas iš dviejų pagrindinių veikėjų įsigyjant šventovę ir pastatant parapiją ant stiprių finansinių pagrindų. Jo vadovaujama KLB Londono apylinkės valdyba savo įgėjomis (su maža kitių tautiečių pagalba) įvykdė lietuvių namų statybą. Iškilus parapijos steigimo minčiai nebebuvo tikslas tuos namus laikyti. Jie buvo parduoti ir gautas pelnas panaudotas sudarymui savotiško fondo, iš kurio palūkanų galima padengti nesibalansuojančias išlaidas. Ne paslaptis, kad dabar visi apylinkės renginiai (išskyrus kai kuriuos klebono renginius) duoda ne pelną, bet nuostolį.

Butkus yra vienas iš LLS klubo "Tauras" steigėjų. Jis taip pat suorganizavo labai naudingą Londono lešų telkimo skyrių, anks-

čiau stipriai parėmusį Šiluvos Marijos parapiją, o dabar iš palūkanų dar teberemiant vietos lietuviškąją veiklą. Jonas Butkus yra ir nuolatinis bei labai nuoširdus LLS klubo "Tauras" globėjas. Jis dar ir dabar tebevadovauja minėtam Londono lešų telkimo skyriui. Lietuviškai veikla talkina ir Paulina. Butkai stambiomis aukomis paremia lietuviškąją veiklą ir iš savo asmeninių lešų.

J. Butkus po antrojo pasaulinio karo atvyko Kanadon su dešimčia dolerių kišeneje ir savo versliniškio sugebėjimo dėka išplėtė nemažą bendrovę, anksčiau žinomą Londone "Midass Muffler" vardu. Viena tokių įmonių yra Sarnijoje, o trys Londone.

Linkime Butkams ilgiausių metų, geros sveikatos ir tokioje pat giedroje nuotaikoje atstovėti ir savo aukštinę vedybų sukaktį.

ŠAUNIOS IKURTUVĖS. Dr. Kęstutis ir muz. Rita Vilai neseniai pasistatydino didelį ir nepaprastai gražų namą ir, kaip ir buvo galima spėti, lapkričio 5 d. susilaukė šaunių ikurtuvių. Jas surengė "Pašvaistės" choristai bei jai prijaučiantieji. Naujasis pastatas yra brangiųjų namų rajone ir labai gražioje vietoje: ant kalnelio, prie upelio, pamieškė. Jis priskirtinas prie pačių gražiausių Londono lietuvių namų. Dr. K. Vilis yra profesorius Vakarų Ontario universitete, o R. Vilienė — dainininkė, įskaitant dainavimą ir teoriją Londono pradžios mokyklose, o svarbiausia, kad jos vadovaujama "Pašvaistės" yra šios apylinkės širdis. Rita pašvenčia šiam chorui ir Londono apylinkėi labai daug laiko ir už tai nelaukia nė cento atlyginimo. Su dideliu pasiaukojimu ji reiškiasi parapijos bei bendrojo apylinkės veikloje, kurioje nuoširdžiai dalyvauja ir jos vyras bei vaikai.

Reikšdami dėkingumą, "Pašvaistės" choristai bei prijaučiantieji įteikė Viliams nemažą ir praktišką dovaną, o choro seniū-

nas A. Švilpa viso choro ir kitų dalyvių vardu juos pasveikino, padėkojo ir palinkėjo nuotaikingų bei darbingų metų. Choristai skambiais balsais jiems sugiedojo "Ilgiausių metų". Pagrindinė organizatorė buvo jo žmona Olga. Visus pralinksmino V. Staškūno sukurti ir R. Zabulionio ir kt. pravesti kupletai apie Vilijų rūpestius ir džiaugsmus. Po oficialios dalies buvo pasivažiinta skaniais patiekalais.

Susirinkusieji pasiskirstė į dvi grupes: vieni nutarė praleisti vakarą pasinėkėdami, o kiti norėjo geriau pasiklausti muzikos ir padainuoti. Pastarieji užėmė svečių kambarį, kuriame yra didelis fortepijonas. Pirmiausiai Vilijų dukra Elenutė pademonstravo savo muzikinį sugebėjimą, o paskui suskambejo gana darnios dainos, kurioms pradžioje vadovavo pati Rita, o vėliau D. Andrušionytė-Armstrong. Šis vakaras buvo labai nuotaikingas. Linkime, kad šeiminiukus toliau pat giedri nuotaika, pajavirinta muzika, lydėtų per visą jų gyvenimą. D.E.

Hamilton, Ontario

A. a. ALDONOS KĖŽINAITIENĖS atminimui Kanados lietuvių fondui aukėjo: \$30 — V. M. Leparskai, \$25 — kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai, Mississauga, Ont., S. S. Rakščiai, J. Asmenavičius, \$20 — A. G. Grajauskai, G. A. Skaisčiai, I. P. Girmiai, V. Pilkauskas, E. Apanavičius, R. P. Pleinys, P. Z. Sakalai, G. L. Klevas, Alg. Čiaučionas, Islington, Ont., O. Svarinskienė, Islington, Ont., U. Bleizgienė, Toronto, Ont., A. Petraitienė; \$15 — K. H. Norkus, P. Sidlauskas, M. L. Repečka; \$10 — P. M. Šiuly, J. Karaliūnas, St. Catharines, Ont., V. Geležinis, A. J. Gedrimas, J. Bajoraitis, A. Z. Pulianauskas, J. V. Siemanavičius, Mississauga, Ont. Nuoširdus ačiū. KLF

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" numerata — oro paštu 74 doleriai visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

Ar jau įsigijote VIII-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės VAIZDAJUOSTĘ?

Yra dviejų rūšių: "BETA" ir VHS.

Vaizdajuostė sukurta profesionalų, jos ilgis — 1 val. 45 min. Kaina su persiuntimu Kanadoje — \$53, JAV-se — \$54. Taip pat galima gauti tinkančias naudoti Lietuvoje, Suvalkų trikampyje, P. Amerikoje, Australijoje ir V. Vokietijoje. Jų kaina su persiuntimu — \$75. Čekius ar pinigines perlaides siųsti šiuo adresu:

Šventės Video, c/o J. Pleinys,
84 Balsam Avenue, South, Hamilton,
Ontario L8M 3B3, Canada.

Gavus užsakymus su pinigais, vaizdajuostė bus pasiųsta oro paštu.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 28 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 6.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 6%
90 dienų indėlius 9%
1 m. term. indėlius 10.25%
1 m. term.ind.mėn.pal. 9.75%
3 m. term.indėlius 10.5%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8%
RRSP ir RRIF 1 m. 10.25%
RRSP ind. 3 m. 10.5%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 13.5%
nekiln. turto pask. 1 m.11.75%
nekiln.turto pask. 3 m. 12.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama namų gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

"Ateities" žurnalo premijų įteikimo vakarą spalio 1 d. Jau-nimo centre Čikagoje surengė ateitininkai sendraugiai. Vakarienių šios šventės dalyviams buvo paruošusi O. Norvilienė. Vakar programai vadovavo O. Baršketytė. Premijuotų "Ateities" bendradarbių sąrašą perskaitė prof. dr. A. Liulevičius. Už nuotraukas premijas laimėjo: L. Kuprytė, R. Musonytė, K. Petrulis, G. Radvenytė, A. Sušinskas; už rašinius — A. Balaišytė, R. Biliūnas, D. Navickaitė, U. Skripkutė, M. Tijiūnėlis, G. Vygantas; už straipsnius — A. Bublytė, R. Bublytė; už reportažus — A. Dunduras, A. Kaškaitė, R. Polikaitytė, R. Sidrytė, I. Šilgalytė; už poeziją — R. Balčiūnas, V. Gražulytė, L. Gražulytė, M. Landytė, R. Miliauskaitė; už korespondencijas — T. Bublys, L. Lukaitė, A. Lukoševičiūtė, A. Mockaitytė, G. Pakšytė, M. Pakšytė, V. Vygantaitė, A. Žvinkaitė; už specialius nuopelnus — R. Kubiliūtė, J. Kuprys ir D. Šilgalis. Premijų čekius įteikė Ateitininkų federacijos vadovas inž. J. Polikaitis, laimėtojus pasveikino lėšas parūpijęs prel. dr. J. Prunskis. Inscenizacijų programėlę atliko jaunimas. Vakaras baigtas šokiais, grojant "Žaros" orkestrui.

Suvalkiečių draugija Čikagoje spalio 1 d. Šaulių salėje atšventė aukštinę veiklos sukaktį. Šventės dalyviams pasveikino draugijos pirm. Aleksas Nevardauskas, supažindindamas su jos istorija. Suvalkiečių draugija Čikagoje 1938 m. rugsėjo 21 d. įsteigė Ona Švirimkienė, sukvietusi būrelį pažįstamų ir savo butą. Tada ji buvo pavadinta Čikagos lietuvių suvalkiečių draugija, skirta savitarpinei pagalbai. Ji taipgi turėjo remti lietuvių kultūros ir labdaros institucijas. Pirmininke buvo išrinkta steigėja O. Švirimkienė. Draugija turėjo savo mišrų chorą, labai naudingą visiems Čikagos lietuviams II D. karo metais, kai nebeliko jokio jaunųjų choro. Suvalkiečių choras tada koncertuodavo ne tik Čikagoje, bet ir jos plačiose apylinkėse. Choriui vadovavo: S. Zabukienė, G. Želnaitė, J. Stanišaitė, S. Čerėnė, O. Metrikienė, S. Pipiraitė, S. Kalvaitis, Saparijus. Dabartinę Suvalkiečių draugijos valdybą sudaro: pirm. A. Navardauskas, vicepirm. H. Vilkelienė, ižd. E. Petraitienė, sekr. V. Utara, finansų sekr. B. Žemgulienė ir narys V. Abraitis. Nuotaikingą suvakutuvinio vakaro programą atliko sol. Algirdas Brazis su savo žmona Aldona. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų" seniausiems draugijos nariams: 47 metų draugijoje praleidusiai Julijai Ramanauskienei, 41 metų — Aldonai ir Antanui Čižauskams. Sukautuvinis vakaras baigtas vaišėmis ir šokiais.

Agronomas a.a. Balyš Vitkus, gyvenęs Čikagoje, spalio 5 d. po trumpos ligos mirė St. Francis ligoninėje Blue Islande, Ill. Velionis buvo uteniškis, gimęs 1898 m. kovo 1 d. Staškūniskio viensėdyje prie Daugailių. 1916 m. baigė gimnaziją Petrapilyje, 1916-17 m. studijavo Maskvos žemės ūkio akademijoje, 1922-25 m. — Breslau akademijoje, kur jam 1925 m. rugpjūčio 1 d. buvo įteiktas agronomo diplomas. Nuo 1925 m. dirbo dėstytoju, docentu ir profesoriumi Lietuvos žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje, vadovaudamas gyvulininkystės katedrai. Pirmosios sovietinės okupacijos metais buvo atleistas, 1941-44 m. vėl dirbo akademijoje jos rektoriumi. Laikinojoje Lietuvos vyriausybėje 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLIKO narys nuo 1955 m. Atsišaukimą su velioniu įvyko spalio 7 d. D. A. Petkaus laidotuvių kopyčioje. Velionies nueita kelią apibūdino Lietuvių agronomų sąjungos pirm. Ignas Andrašius, visuomeninę veiklą — prof. dr. Juozas Meškauskas. Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovu 1941 m. velioniu teko būti žemės ūkio ministru. Į ateitininkus įsijungė 1912 m. VLI

Nauji laikai, senos vėliavos

F. VAŠKIŪTE

Šio straipsnio autorė yra Amerikoje gimusi lietuvaitė, gyvenanti Šveicarijoje. 1988 m. vasarą ji lankėsi okupuotoje Lietuvoje, dalyvavo tarptautiniame džiaz muzikos festivalyje ir turėjo progos stebėti naujuosius įvykius. Savo išpūdžius ji aprašė anglų kalba, išvertė G. Bijūnienė. RED.

Aš lankiausi Lietuvoje 1988 m. rugsėjo 30 — spalio 3 d.d. ir dalyvavau pirmajame tarptautiniame džiaz festivalyje Vilniuje. "Džiaz Forumas '88" iškėlė Lietuvos sostinę į europinę džiaz plotmę. Muzikos mėgėjai galėjo pirmą kartą pamatyti ir išgirsti gerai žinomus Amerikos, Olandijos ir V. Vokietijos muzikus. Toks svarbus kultūrinis įvykis iš Rytų ir Vakarų yra tik vienas pavyzdys, rodantis, kad "persitvarkymas" lietuviams nėra tik žodis, bet tam tikras įrankis ir tikslas. Dar taip neseniai avangardinio džiaz muzikantai iš užsienio dažnai turėdavo vykti į Sov. Sąjungą kaip turistai, kad galėtų duoti neformalius ir tuo pačiu nelegalius koncertus.

Daugelis lietuvių, su kuriais man teko kalbėtis, tikisi, kad Gorbačiovo reformos ir sovietinės visuomenės perorganizavimas turės pasisekimą. Jie siekia didesnės ekonominės, politinės ir kultūrinės laisvės. Visur Vilniuje žmonės pasirašinėjo peticijas, nešiojo geltoną-žalią-raudoną "Sąjūdis Lietuva" ženklelį, viešai rodė draudžiamą vėliavą, rizikuodami primušimu ir suėmimu už pakeitimų reikalavimus. Žmonės kalbėjo laisvai tiek privačiai, tiek ir viešai, nesibijodami, kad juos išgirs.

Spalio 2, sekmadienio popietę, aš įsijungiau į šimtų žmonių minią — jaunų, senų, seimų su vaikais, — kurie būrėsi Gedimino aikštėje, senoj Vilniaus širdyje. Aš negalėjau tikėti savo akimis. Daugelis būriavosi aplink mažą, laikinai pastatytą namelį šalia katedros. Namelio viduje, kuris buvo papuostas trispalvė vėliava ir raudonai baltu Vyčiu, Petras Cidzikas tęsė bado streiką, reikalaujamas astuonių politinių kalinių paleidimo. Šūkis "Rusai, nešdinkitės namo!" buvo išrašytas ant vidinės namelio sienos.

Cidzikas pats buvo sovietų sunkiųjų darbų stovykloje 4 metus už antisovietinę veiklą. Tai buvo jo antrasis bado streikas. Pirmasis tęsėsi nuo rugpjūčio 17 d. iki 23 d. ir baigėsi, kai persitvarkymo sąjūdis buvo suorganizuotas birželio mėn., pareiškęs pritarimą, ir kai 3 politiniai kaliniai buvo paleisti.

Aštuoni — Viktoras Petkus, Balys Gajauskas, Gintautas Iešmantas, Sigitas Tamkevičius, Boleslovas Lizūnas, Petras Gražulis, Jonas Pakuckas ir Voldemaras Karaliūnas — buvo nuteisti kalėjimu arba sunkiųjų darbų lageriais, kai kurie buvo pasiūti į psichiatrines ligonines prieš penkerius ar dešimt metų už tai, kas šiandien yra beveik legalu, būtent reikalavimą didesnės ekonominės nepriklausomybės ir kultūrinio pripažini-

mo. Daugelis žmonių aikštėje pasirašė peticiją, reikalaujančią juos paleisti.

Būriai žmonių grupavosi prie šūkių, iškabintų ant tvoros, supančios katedrą. Mažai kas kalbėjo. Jie įdėmiai žiūrėjo į vaizdus ir šūkius — į SS tipo miliciją, į Stalino atvaizdą su bizūnu rankoje, raginanį mušti demonstrantus, kaip kad atsitiko Gedimino aikštėje rugsėjo 28 d. "Žudikų dalinius šalin iš Lietuvos!" — reikalavo vienas šūkis. "Milicija — valstybės veidas" — bylojo antrasis virš figūros su svastikomis. Žmonės pasirašinėjo peticiją, reikalaujančią, kad būtų patraukta atsakomybėn miliciją, užpuolusi demonstrantus.

"Už jūsų ir mūsų laisvę!" — buvo užrašyta ant raudonai balto transparanto lietuvių ir rusų kalbomis. "Reikalaujame visus 1941-1953 m. trėmusius paskelbti neteisėtais!". Smulkus, ranka rašytas šūkis, vos matomas tarp gėlių, švelniai reikalavo: "Leiskite atvykti Šv. Tėvui!"

Lietuviško Černobylio grėsmė

Kitas plakatas su dideliu baltu kryžium juodame fone skelbė: "Reikalaujame tarptautinės ekspertų komisijos Ignalinoje!", nurodydamas į atominės elektrinės kompleksą Ignalinoje. Daugelis yra įsitikinę, kad ji daug pavojingesnė už Černobylio elektrinę ir reikalauja, kad tarptautiniai ekspertai atvyktų ir priverstų valdančiuosius asmenis ją išvalyti arba uždaryti. Pasirašančių tokią peticiją buvo ištisa eilė.

Aš vaikščiojau fotografuodama minią ir plakatus. Jaunas vyriškis minioje nešė draudžiamą lietuvišką vėliavą. Kai aš nukreipiau aparatą į jį, jis pastebėjo mane ir padarė grimasą. Aš maniau, kad jis paslėps veidą arba nusisuks, tačiau jis išsitiesė, trumpai žvilgtelėjo į mane ir nusuko žvilgsnį į tolį, tarytum sakydamas "Puiku, fotografuok!". Aš jį nufotografavau ir norėjau pasitarkti, nes nūgąsdinau jį.

Po trijų minučių jis priejo prie manęs su dviem draugais. "Ar jūs iš Amerikos?" — paklausė jis angliškai. Tuomet jie papasakojo, kas atsitiko Gedimino aikštėje rugsėjo 28 d., kai buvo atgabenti kursantai iš Minsko milicijos akademijos išsklaidyti susirinkusios minios. Milicija turėjo būti atgabenta iš taip toli, nes vietinė atsisakė užpulti taikings demonstrantus. Jis sakė, kad jie rusiškai šaukė: "Mes jums priminsim Karabachą!", turėdami galvoje neseniai milicijos numalšintą armėnų demonstraciją. Tie milicininkai mušė demonstrantus bizūnais, tempė moteris už plaukų, metė žmones į autovežimius, — pasakojo jaunuolis, rodydamas man savo ranką, kurią dar skaudėjo nuo mušimo.

Tą naktį 8 bado streikininkai ir apie 50 "sargų", kurie norėjo juos apsaugoti, su baimė laukė Gedimino aikštėje. Trys milicijos autobusai ir 5 ar 7 sunkvežimiai, pilni milicininkų, grįžo 4.40 v. ryto ir pa-

Baltiečių laisvės žymens įteikimo šventėje spalio 15 d. Los Angeles mieste lygos vadovybė ir programos dalyviai — lietuviai, latviai, estai ir amerikiečiai
Nuotr. L. Tumaitės

Džiaugsmo diena dar neatėjo

Ketvirtasis baltiečių laisvės žymuo paskirtas estui. Baltiečių laisvės lygos premijų šventėje kalbėjo dr. Algirdas Statkevičius, Estijos ir Latvijos konsulai bei amerikietis žurnalistas ir radijo komentatorius

JONAS MATULAITIS

Ketvirtoji Baltiečių laisvės žymens įteikimo šventė įvyko spalio 15 d. Los Angeles latvių namų salėje. Programai vadovavo į Baltiečių laisvės lygos veiklą smarkiai įsitraukęs amerikietis Alan Baldwin. Dalyvavo Lietuvos laisvės lygos įgaliotinis užsienyje dr. Algirdas Statkevičius, Latvijos garbės konsulas Aivars Jarumanis, Estijos garbės konsulas Jaak Treiman, savo radijo programą turįs žurnalistas ir advokatas William Pearl, "Los Angeles Times" ir ukrainiečių spaudos korespondentai ir apie pustrčio šimto baltiečių.

Žymuo estui

Pirmieji du žymenys buvo paskirti lietuviams — "LKB kronikai" ir vyskupui Julijonui Steponavičiui, trečiasis latvių patriotiniam sąjūdžiui "Helsinki 86", o šiemet garbiausiam tarp gyvųjų estų laisvės kovotojui Mart Niklus.

Apie Mart Niklus kalbėjo estų konsulas Jaak Treiman. Mart Niklus tai dar jaunas,

kartotinai užpuolė juos, suimdami dar daugiau demonstrantų.

"Jūs turite paskelbti, kas čia vyksta", — prašė jaunuolis. "Vietiniai laikraščiai skelbia, kad mes išprovokavom incidentą, kad mes neturėjome teisės demonstruoti. Tai netiesa!" Leidimas demonstruoti ne Gedimino aikštėje buvo duotas, bet žmonės vis tiek čia susirinko ir buvo sumušti. Aš paprašiau tik jo vardo. "Paulius" — atsakė jis. Galbūt jis būtų ir pavardę pasakęs, bet nenorėjau jo statyti į pavojų. Aš išvykau iš Lietuvos sekančią dieną.

Vėliavų pakeitimas

Po 5 dienų, penktadienį, spalio 7, prieš aušrą raudona-balta-žalia Lietuvos TSR vėliava buvo nuleista nuo Gedimino pilies bokšto. Pasak Christophero Niedhardo, kuris buvo įvykio liudininku ir jį aprašė šveicarų laikraštyje "Die Weltwoche" spalio 13 d., 35.000 žmonių susirinko aikštėje, nes spalio 7 d. Sov. Sąjungoje yra Konstitucijos diena. Milicijos

54 m., vyras, trečdali savo gyvenimo praleidęs sovietų kalėjimuose ir lageriuose. Kelis kartus areštuotas ir kelis kartus teistas, bet dvasiškai nepalaužtas. Galbūt dramatiškiausias šios šventės momentas buvo, kai konsulas Treiman iš salės telefonu susirio su Niklus, gyvenančiu šiuo metu Tartu mieste. Niklus žymenį priėmė su padėka ir pažadu kovos už Estijos laisvę nenutraukti, tik prašė žymens jam nesiųsti, nes "mūsų valdžia jį pasiims, palaikykite Vakaruose".

Salėje buvo du lietuviai, dr. A. Statkevičius ir V. Šakalys, kurie su Niklus bendrai dirbo ir kartu kalėjo. Jie abu telefonu irgi pakalbėjo su Niklus. Jų visų trijų pavardės yra tarp 45 baltiečių, kurie 1979 metais į pasaulio viešumą iškėlė Molotovo-Ribbentropo sutarties niekšiskumą.

Telefonu paklaustas apie Estų liaudies frontą, Niklus atsakė: "Aš tebesu abejingas. Iškelta labai daug gerų idėjų, pasakyta nuostabiai pu-

nebuvo, tik tvarkdariai, ir niekas nebuvo girtas. Tai stebino rusus.

LTSR vėliava buvo nuleista dar tamsioje, kad išvengtų džiugavimų. Aštuoni jaunuoliai atnešė lietuvišką trispalvę į bokštą. Lygiai 10 val. ryto, giedant himną, trispalvė buvo iškelta. Minutė tylos susikau-pė tie, kurie pirmą kartą lietuvišką trispalvę iškėlė bokšte 1919 m.

Daugelis verkė, kaip ir Vitas Petkevičius, rašytojas, komunistų partijos narys ir persitvarkymo sąjūdžio rėmėjas Lietuvoje. Petkevičius tą dieną pasakė pagrindinę kalbą.

Apie vidurdienį daugelis grįžo į darbą. "Mes nešvenčiame šios Konstitucijos dienos", rašė "Die Weltwoche" apie dalyvių pasisakymus. "Ką mes uždirbame tą dieną, atiduodame Sąjūdžiui". Žmonės tiek pasitiki Sąjūdžiu, kad net perveda pinigų į jo reguliarią banko sąskaitą. Manoma, kad Sąjūdis dabar turi 100.000 rublių. Tai didžiulė suma pagal sovietinį mastą.

Daugelis norėtų dirbti lapkričio 7, Rusijos Spalio revoliucijos dieną, kad galėtų atiduoti savo uždarbį sąjūdžiui, rašė straipsnis. Paklaustas Lietuvos televizijos, ką jis jaučia, Petkevičius liko nebylus, tik nusišluostė ašaras ir įsijungė į dainą.

Iki šiol, pagal priežodį, "persitvarkymas" sustojo Gudijoje. Prieš keletą metų buvo girdėti silpni reikalavimai suverenumo, o dabar žmonės kalba apie nepriklausomybę. Tesaugo juos dangus!

Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priiima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Tėviškes žiburiai • 1988. XI. 22 — Nr. 47 (2022) • psl. 5

tovo-Ribbentropo pakta su slaptaisiais protokolais. Jiš taip pat papasakojo apie savo įkalinimą psichiatrinėse ligoninėse ir lageriuose, apie nežmonišką sovietų elgesį su "psichiniais ligoniais" bei kaliniais. Statkevičiaus trumpą eilėraščių lietuviškai ir angliškai padeklamavo Danutė Mažeikienė.

Vertindamas dabartinius įvykius Pabaltijyje, dr. Statkevičius, kaip ir Niklus, buvo atsargus, nes "persitvarkymo" eigoje nematyti pažangos tautų apsisprendimo teisėje.

Vyksta dideli dalykai

Baltiečių laisvės lygos pirminko esto Avo Piirisild kalboje suskambėjo taip pat atsargumo gaida. Nors Baltijos valstybėse vyksta dideli įvykiai, tačiau, anot jo, "sistema esmėje dar nesikeičia". Komunistų partija, nors į priekį ir iškiša naujus žmones, tebekontroliuoja sovietinę imperiją. Lyga stebi įvykius, bet ypač tas jėgas, kurios per daugelį metų veikė, kad tie įvykiai prasidėtų. Baltiečių lyga, — tai vienintelė baltiečių organizacija, kuri stebi kovotojus, nors jie būtų už tūkstančių mylių. Šventės svečiams buvo perskaitytas ką tik gautas laiškas iš Rygos, kuriame rašoma, kad Latvijoje lyga gerai žinoma ir vertinama.

Šventėje dalyvavęs radijo ir spaudos žurnalistas William Pearl savo žodyje pastebėjo, kad tūkstančiai žurnalistų komentuoja beisbolo rungtynes ir milijonai jas seka, o jis tik vienas su baltiečiais, kurie rūpinasi trijų kovojančių dėl laisvės tautų likimu. (Tikrumoje dalyvavo ir "Los Angeles Times" atstovas).

Žurnalisto ir advokato William Pearl palankumą baltiečiams laimėjo Antanas ir Danutė Mažeikos, kurie su juo jau daug metų palaiko ryšius. Antanas Mažeika daug kartų yra dalyvavęs Pearl radijo programoje, diskutuodamas OSI, 1984 pasaulinės olimpiados ir kitus klausimus.

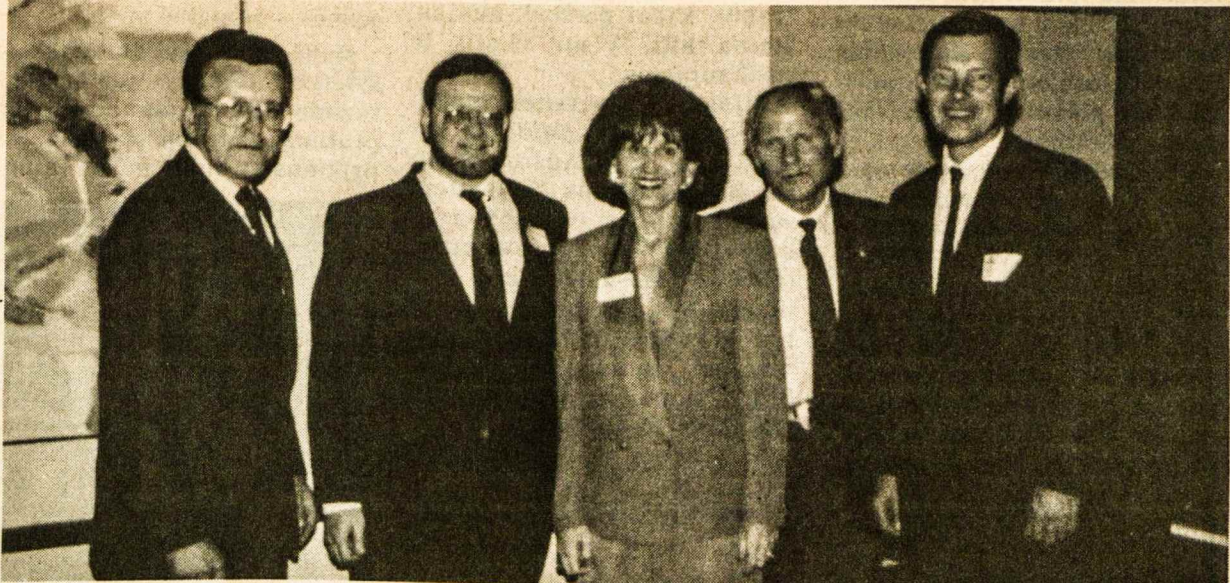
Pearl savo žodyje stipriai kritikavo Amerikos prezidentą ir, valstybės departamen-

tą už dvigubus standartus Amerikos užsienio politikoje. Jo nuomone, aktyvių pastangų laisvinti Baltijos valstybes Amerikos valdžia nerodo. Nejautri ir Amerikos visuomenė. "Mes, amerikiečiai, Baltijos valstybių laisvės reikalu turėtume daryti bent tiek, kiek patys baltiečiai daro savo kraštuose", — pasakė William Pearl. — "Mes turėtume siekti politinio pluralizmo Sovietų Sąjungoje ir laisvės pavergtiesiems".

Latvijos konsulo kalba

Prieš Latvijos garbės konsulo Aivars Jarumanis kalbą buvo paskirti dar du žymenys: baltiečių aktyvistei Vašingtono estei Mari-Ann Rikken (apie ją kalbėjo Danutė Mažeikienė) ir Laisvės lygos vienai iš steigėjų ir ištvermingai darbuotojai Viivi Piirisild, kuri piktadarių prieš kelis mėnesius buvo nužudyta (kalbėjo Angelė Nelsienė). Ją taip pat pagerbė Respublikonų tautinių grupių vadovybė. Lyga įteikė \$1000 Amerikos latvių sąjungos pirmininkui, paremti išlaikymą latvio interno, dirbančio kongreso užsienio reikalų komisijoje. A. Nelsienė išrūpino ir perskaitė viceprezidento Bush sveikinimą bei linkežimus.

Konsulas Jarumanis taip sumavavo išvadas mintis: Baltijos kraštuose pranyko baimė. Prasiveržė atviri nuomonių pareiškimai, žmogaus teisių reikalavimai. Bet džiaugsmo diena dar neatėjo. Iliuzija, kad komunistinė imperija griuva. Mūsų kilmės kraštai dar pavergti. Prieš mus dar ilgas darbo, veiklos ir kovų kelias. Maskva Baltijos kraštus padarė lyg bandomo lauką. Lyga turi pasirinkti prasmingą darbo lauką. 1986 m. mes paskyrėme laisvės žymenį vysk. Julijonui Steponavičiui. Jis šiuo metu pirmą kartą išleistas į Romą, bet religija laisvės neturi. Lyga pradėtą darbą turi tęsti ir dėti visas pastangas, kad Amerikos kongresas ir vyriausybė aktyviai spautų Sov. Sąjungą grąžinti Baltijos valstybėms išplėstą suverenumą.

Baltiečių laisvės žymens įteikimo šventėje spalio 15 d. Los Angeles latvių namuose. Iš kairės: Latvijos garbės konsulas AIVARS JARUMANIS, radijo ir spaudos žurnalistas advokatas WILLIAM PEARL, JAV LB tarybos prezidiumo pirm. ANGELĖ NELSIENĖ, dr. ALGIRDAS STATKEVIČIUS, Estijos garbės konsulas JAAC TREIMAN

Vilniuje prie katedros yra įrengta lenta, kurioje matyti įvairūs pranešimai, šūkiai, eilėraščiai, straipsniai, iškeltas dabarties reikalavimus bei skundus. Ryškūs šūkiai: "Leiskite atvykti Šv. Tėvui", "Milicija — valstybės veidas". Dešiniajame kampe — pranešimas apie Vytautą Railą, nukankintą milicijos

Youth Venture Capital

Būkite pats šeimininkas

\$7,500

Paskola be palūkanų pradedančiam savo verslą

■ tarp 25 ir 29 metų, neseniai gavę aukštesnį negu vidurinės mokyklos išsilavinimą arba gavę šiais metais verslo leidimą.

Jauni žmonės, kurie gali prašyti paskolos, turi būti: ■ tarp 18 ir 24 metų amžiaus ir nelankantys mokyklos pilną laiką, arba

Nedelskite, skambinkite (nemokamai):

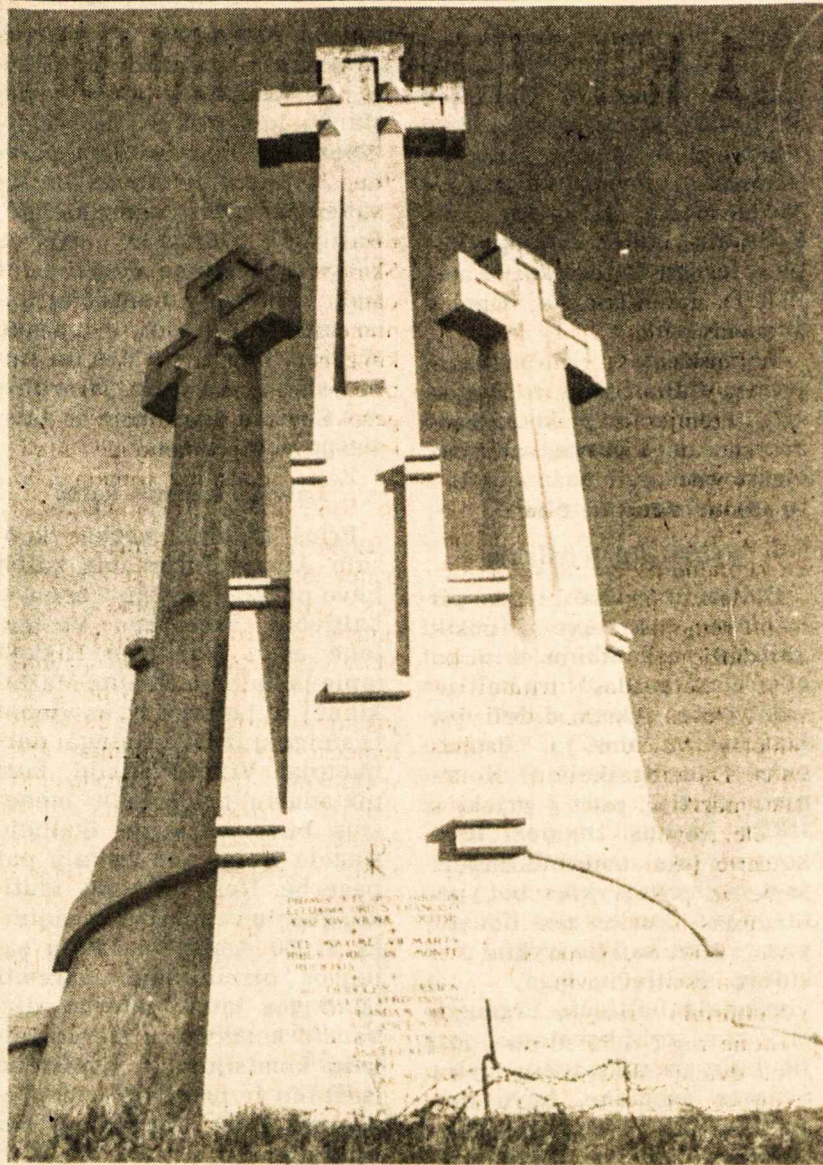
JAUNIMO TELEFONO LINIJA 1-800-387-0777

(Klausimai atsakomi tik angliškai ir prancūziškai. Jeigu jūs nekalbate šiomis kalbomis, paprašykite draugą, kad už jus paskambintų.)

Šia programa remia Ontario Ministry of Skills Development kartu su Royal Bank of Canada, Ontario Prekybos Rūmais, taip pat vietiniais Prekybos Rūmais bei Prekybos Valdybomis.

Ministry of
Skills Development
Alvin Curling
Ontario
Minister

Trys kryžiai Vilniuje, kurie buvo pastatyti pagal architekto Vivilskio projektą 1916 m. ir sovietų išsprogdinti 1950 m. Pirmieji kryžiai ten ant Plikojo kalno buvo pastatyti 17 š. Jie buvo mediniai ir nugriuvo 1869 m. Jų vietoje buvo pastatyti gelžbetoniniai. Lotyniškame irse buvo pažymėta, kad šiuo paminklu pagerbiami ten nukankinti pranciškonų kankiniai. Dabartinė sovietų valdžia pažadėjo tuos kryžius atstatyti Ntr. J. Miltenio

Vėlinės Vilniuje

Šiandien paskelbta nedarbo diena — Vėlinės. Už ją reikėjo atidirbti ankstesnį šeštadienį. Rokantiškių ir Rasų kapinėse (kitose nebuvau, tad nežinau) iš specialios mašinos per garsiakalbius duodama rimta muzika. Prie Rokantiškių kapinių valstybinės prekybos furgonas pardavinėjo žvakes. Prie abiejų šių kapinių daugybė lengvųjų automobilių. Kiti atvažiavo taksiu, dar kiti atėjo į pėsčiomis. Ypač daug žvakių Rokantiškių kapinėse (jose pradėta laidoti 1970 m. rudenį, dabar pripildytos, beleidžiama laidoti prie giminės kapo) ant kapų nuo keletos iki keliolikos žvakių. Kad vėjas jų neužpūstų, apgaubtos plastmasinių plėvelių ar spalvotų stiklų gaubtais.

Rasų kapinėse atsirado naujovė. Tuoj prie vartų kampe tarp tvoros ir neogotikinio mauzoliejaus buvo tuščia aikštelė. Čia neseniai pastatytas kryžius su iškalintu įrašu: LIETUVOS KANKINIAMS ATMINTI — 1988. Stovi nemazas žmonių būrys, daugiausia jaunimo, tykliai dainuoja rimtą liaudies dainą. O apie tą

kryžių ir palei tvorą — jūra žvakių ir žvakelių. Kitas didelis būrys stovi prie Basanavičiaus kapo. Visas kapas apdėtas gėlėmis, ant kapo, apie paminklą ir plotelyje prie kapo dega šimtai žvakių. Daug jų ir ant V. Mykolaičio-Putino, B. Ruogos, K. Borutos, M. ir K. Petrauskų kapų, o Rasų kapinių naujoje dalyje — ant 1920 m. Lietuvos karių kapų. Būrelis stovi prie M. K. Čiurlonio kapo. Šio kapo priekyje buvęs Lietuvos kario kapas iš 1920 m. pokario metais buvo panaikintas, dabar atstatytas. Ant abiejų šių kapų — irgi daug žvakių. Vieni pastovi, nueina, ateina kiti. Visur rimtis ir susikaupimas.

Vilniaus universiteto medicinos fakulteto Sąjūdžio didelis būrys nuo Aušros Vartų iki Basanavičiaus kapo atėjo su trispalve ir žvakėmis rankose. Dabar 23 v. Per Vilniaus televiziją iš Sporto rūmų perduoda neseniai įvykusio Vėlinių koncerto (muzika, deklamacijos, dainavimas) įrašą. Šiuo momentu atliekamas Naujajio "Requiem".

Jurgis Martynas

PADĖKA

Aš tik svajom skrendu į brangią šalį
Ir sapnuose matau taip brangų sodžių,
Ten jaučiu kvapins rūtas daržely,
Nešdama ilgesį be žodžių...

Š. m. spalio 23 d., giminių ir draugų tarpe atšventėme savo vedybinio gyvenimo aukštinę sukaktį.

Dėkojame kun. K. Butkui, OFM, už atlaikytas Mišas, pritaikytą pamokslą ir vertingą dovaną, S. Janušoniui už Mišių patarnavimą ir solistams V. A. Paulioniams už giedojimą šventovėje.

Dėkojame giminiams ir draugams už dalyvavimą, sveikinimus ir dovanas: dukterėčiom Anelėi Remenčienėi ir Amalijai Laurinavičienėi, atvykusiom iš Lietuvos, už atvežtą "auksinį raguolį", kuris puošė mūsų sukaitytinį stalą ir gražino mintimis į jaunystės takus, gražiausias tėviškes upių pakrantes, bei ilgesio jausmus.

Nuoširdus aciu mielai sesei O. Stankaitienei, B. A. Stankaičiams, J. R. Stankaičiams iš JAV, sesei V. Kudžmieniui ir dukrai Genutei iš Hamiltono, J. A. Mačiulaičiams, P. M. Šiūliams, A. H. Liaukams, V. Blaudžiui, E. S. Jonaičiams, M. Laurinavičienėi, V. Laurinavičiui, J. A. B. Vaišnorams, A. V. Dobilams, A. S. Dilkams, J. A. Getaučiams, A. R. Ivanauskams, E. A. Bočkams, L. Juzukonienei, V. Juzukonytei, A. R. Juzukoniams, M. R. Jagloviti, J. G. Bieliūnams, K. L. Bieliūnams, A. A. Žinaičiams, J. J. Šarūnams, A. A. Setikams, R. S. Beržiniams, J. Z. Labuckams, M. Kirmelienei, J. M. Glizickams, H. A. Indruličiams, L. Zaboviskienei, S. I. Tauteriams, A. Kriščiūnienėi, J. P. Gabrenams ir Petriui, I. A. Kusinskams, V. J. Žemaičiams, J. A. Zubrickams, S. S. Zubrickams, A. R. Zubrickams.

Nuoširdus aciu, taip pat už prisijusias gėles, sveikinimus ir dovanas A. S. Kalvaičiams iš Floridos, S. Kalvaitienei, O. Trečiūnienėi, O. Gurgždienėi, M. Vegertaitienei, V. A. Karauskams, J. Šarapnickui, J. J. Kazragiams, P. P. Dauginiams, M. A. Pusdesriams, B. V. Perkauskams, A. Adomaitienei, Z. A. Gedminams, J. A. Pyragiams, R. Norvaišienei, V. Kemežienei iš JAV, A. Firavičiui.

Padėka ir mūsų vaikams: Danutei, sūnui Edmui ir marčiai Lucy už parodytą nuoširdumą ir meilę bei rūpestį ruošiant mums tokią brangią šventę, vaikaičiams — Rebekai, Amandai, Deniui ir Kristinai už paskambinimą pianinu vakarienes metu.

Liekame Jums visiems neužmirštamai dėkingi —

St. Catharines, Ont.

Kunigunda ir Jonas Dervaičiai

Globėjai ir palikimai

LIUDA ŠILEIKIENĖ

Beveik kiekvieną dieną skaitome laikraščiuose mirusių lietuvių pavardes: tai giminių, tai gerų draugų, tai šiaip pažįstamų. Liūdna, bet visa tai natūralu ir suprantama — senieji turi mirti ir užleisti vietą jaunajai kartai. Kartu primena ir mums, jog ir mes mirties neišvengsime.

Antrojo karo laikotarpį pasitraukėme iš Lietuvos su stipriu įsitikinimu, kad sugrįšime. Deja, Stalinui ir vėliau jo pasekėjams valdant, uždanga nuo Lietuvos vis stiprėjo, ir grįžti atgal į tėvynę viltys silpnėjo.

Tik dabar sklinda žinios apie didelius įvykius Baltijos valstybėse. Laikraščiuose skaitome aprašymus, filmose matome Lietuvoje tūkstantines minias, drąsiai reikalaujančias Lietuvai ir lietuviams laisvės ir teisių. Plevėsuoją trispalvės, giedamas Lietuvos himnas. "Menas ir literatūra" žurnale jau drąsiai rašomi straipsniai, nurodą mokyklose Lietuvos istorijos vadovėlių menkumą, reikalaujama išleisti naujus, pilnus ir teisingus Lietuvos istorijos vadovėlius. Straipsniuose drąsiai iškeliamos mintys, kad lietuvių išleisti literatūriniai veikalai išeivijoje irgi priklauso Lietuvai. Krašto spaudoje jau drąsiai ir aiškiai aprašomos kančios išeivtųjų lietuvių ir jų šeimų Sibire. Lietuvoje vyksta dideli įvykiai, jau yra susiorganizavusios organizacijos vykdyti tolimesnį Lietuvos laisvinimo darbą.

Ir kyla mintis. Ir aš esu lietuvis, lietuvių gvyvanati išeivijoje. Sunkiai dirbau, kūrėsi svetimame krašte, stengiausi kad vaikai pasiektų aukštesnio mokslo, bet tuo pačiu ir žinotų, kuriom šaknim priklausom. Gal ir sunkiai dirbau, bet likau laisvas žmogus, turėjau ir religijos ir žodžio laisvę, išvengiau žiauraus Sibiro. Už tai aš esu skolingas/a Lietuvai. Jau mano jėgos gal silpsta, bet mano pareiga yra kuo nors prisidėti prie Lietuvos laisvinimo. Kuo aš galiu prisidėti? Ir gal belieka vienintelis atsakymas — piniginė auka.

Auka kam? Gal lietuviškam švietimui. Juk jau nuo mažens turime įdiegti jaunuoliui supratimą, kuriom šaknim jis priklauso. Auka mūsų jauni-

mui, kuris važiuos ateinančią vasarą į Lietuvą sportuoti. Kaip džiaugėmės, kai lietuviai, nors po svetima vėliava, taip gražiai žaidė krepšinį. Jie olimpiadoje iškėlė Lietuvos vardą. Mūsų jaunimui bus didelis džiaugsmas žaisti krepšinį Lietuvoje, susidraugauti ir arčiau pažinti Lietuvą.

Gal auka Tautos fondui, lietuviškam laikraščiui? Gi ir mūsų lietuviškos parapijos turi išlikti stiprios, nes jos yra lietuviybės išlaikymo centrai. Tik iš keleto pavyzdžių matome, kad yra daug būdų įamžinti savo vardą kovoje už lietuviybę.

Senstame. Miršta vedusių viena pusė, antrąjį dar lemia kartais ir gana ilgai gyventi. Tampa seneliais, ligos prispausti — dažnai ne tik fiziškai bet jau ir dvasiškai nusilpę. Dažnai tokiems vienišiams seneliams atsiranda globėjų. Vieni iš jų atlieka gerbingai savo pareigas, kitiems rūpi sergančio palikimas.

Ką turėtų tokie globėjai daryti? Jei vienišas žmogus serga nepagydoma liga, tuojau pranešti giminiams Lietuvoje: broliui, seseriai ar kitiems artimiesiems. Dabar iš Lietuvos jau lengvai leidžia atvažiuoti ir daugelis giminių buvo atvažiavę ir palaidoję saviškius. Bevertė žinia yra siunčiama į Lietuvą, kai giminių lūpos jau užčiauptos. Sergančiam ligoninėje, globėjų pareiga yra iškviesti lietuvių kuniga, kuriam ligonis galėtų išreikšti savo norus bei pageidavimus, atlikti išpažintį savo kalba.

Globėjas turėtų priminti, kad yra įvairios garbingos lietuviškos organizacijos, lietuviškos parapijos, kurioms gali nors dalelę savo palikimo paskirti ir tuo įamžinti savo vardą kovoje už Lietuvos laisvę. Taip pat globėjas turi neužmiršti pranešti sergančio draugams, kad jie galėtų jį aplankyti.

Visi pensininkai, kad ir jaunesnieji, turėtų surašyti savo palikimus, pažymėti kam ką skiria, neužmiršti skirti ir lietuviybės reikalams, ypač saugoti, kad sunkiai sutaupyti pinigėliai nebūtų išvilioti draugu, kuriems rūpi luksusiai dalykai: vasarnamiai, brangios atostogos, automobiliai ir pan.

Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavime spalio 4 d. Romoje kun. dr. ANTANAS LIUMA, SJ, akademijos pirmininkas, prel. ALGIMANTAS BARTKUS, lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektorius

Pirma metinė "Marlin" ekskursija į Las Vegas 1989 m. vasario 2 d.

Apsistosite 4 dienas — 3 naktis gražiaiame

"Hacienda Hotel Resort and Casino" viešbutyje.

Kaina — du žmonės kambariame — \$379 asmeniui.

Į šią kainą įeina kelionė lėktuvu iš Toronto, viešbutis, automobilio nuoma ir "Marlin" atstovo patarnavimas, pasiitinkant jus orauostyje.

Susidomėję šia ekskursija yra kviečiami į informacinį pasitarimą lapkričio 23 dieną, 7 val. vakaro, "Marlin" kelionių patalpose, 2959 Bloor St. W., Toronto.

Tel. 231-1061.

Skambinti vakarais —

Ray Valadkai

tel. 279-4235.

Marlin Travel Marlin Travel

Iš demonstracijos, reikalaujančios sustabdyti Ignalinos jėgaines statybą

Į Lietuvą - keliai įvairūs...

KLARA STANKIENĖ

Perskaičius E. Nazaraite's straipsnį "Kultūriniai mainai ir politika" ("TŽ" 21 nr.) ir su juo susijusį K. Barėno "Ar vien rašytojus reikėtų skandinti" ("TŽ" 30-31 nr.), susimąščiau. Mano supratimu, teisūs abu autoriai. Nekaltinkime vieni kitų! Negalime gi nejausti pasekmių tų negandų, kurios beveik penkis dešimtmečius lėmė mūsų gyvenimą. Man atrodo, Edita stebėtinai gerai suvokiama, kad teigia. Teisus ir K. Barėnas tvirtindamas, kad kiekvieno rašytojo svajonė ir tikslas — skaitytojas. Cituoju K.B.: "Nebenori skaityti svetur gyvenantieji, tegu skaito Lietuvai, jei ten galima išleisti..." O Lietuva tikrai daug skaito. Jau nuo antro pokarinio dešimtmečio, daug kas suprato, kad mūsų mažos tautos gyvybė ir ateitis, nemaža dalimi, priklausys nuo dvasinių vertybių išsaugojimo bei jų ugdyimo. Daug kas pasuko į menus, kiti į lituanistinių centrų kūrimą, dar kiti griebėsi įvairiausių, mažiausiai apmokamų, kultūrinį darbų — žodžiu, pagal galimybes — ir sugebėjimus.

Prisimenu, su koku susižavėjimu skaitėme Lietuvoje prieš keliolika metų išleistą išeivijos rašytojo M. Katališio romaną "Miškais ateina ruduo". Prieš penketą metų iš rankų į rankas ėjo perfotojamas B. Pūkelevičiūtės romanas "Devintas lapas". Nors slapta atliktas darbas nebuvo kokybiškas, romaną buvo įdomu skaityti. Mus jaudino karo viesulo nublokštųjų į Vakarų pergyvenimai, likimai. Tik užvertus paskutinį lapą, dar ilgai nedavė ramybės klausimas — kodėl rašytoja, vaizduodama autentišką istorinį laikotarpį, skaudžius bei tragiškus tautos gyvenimo momentus, pasirinko pramoginės literatūros žanrą? Panašus jausmas lydėjo jau apsigyvenus Kanadoje ir skaitant tos pačios rašytojos romaną "Aštuoni lapai".

Taip likimas lėmė, kad keletą pokario dešimtmečių Lietuvos spaudą formavo ir kontroliavo ne lietuviai. Ne lietuviai "sukūrė" ir spekskyrius bibliotekose, į kuriuos pateko beveik visa nepriklausomos Lietuvos laikotarpio ir įvairiais keliais Lietuvą pasiekusi išeivijos spauda. (Buvo ne vienas atvejis, kad Lietuvos rašytojas, gavęs leidimą pasinaudoti reikalinga medžiaga spekskyriuje, gaudavo jam asmeniškai išveio kolegos siųstą knygą). Prieti iki tokio absurdo, kad atviruose fonduose nebebuvo nei vienos pilnos užsieninės enciklopedijos, nes iš kiekvienos jų kai kurie tomai buvo nugabenti ir spekskyrius. Kaip taisyklė, tai buvo tomai skirti politikos, istorijos ir teisės klausimams. Mat reikėjo, kad mokantieji svetimas kalbas nepasikaitytų apie kitokią politiką, kitokią istoriją, negu mokė tarybinė mokykla, spauda. Reikėjo, kad tarybiniai žmonės nieko nežinotų apie žmogaus teises.

Sakoma, tamsiausia prieš aušrą. Ačiū Dievui, pagaliau, atėjo M. Gorbachiovo era ir atnešė "perestroiką". Ko ji verta — laikas parodys. Tačiau ne-

girdėtas dalykas — šių metų pavasarį niekam nereikėjo laikyti suklastos ir iškraipytos istorijos egzaminų! (O kiek metų reikėjo! Kiek priruošta netikrų specialistų vadovėlių ir mokslo leidinių, ką daryti su dar gvyvais istorijos klasotojais? ir t.t.). Iki minimumo sumažinti ir bibliotekų specskyriai. Žinutė spaudoje, o ir laikai iš Vilniaus patvirtino, kad 90% spaudinių perkeliama į kitus, visiems prieinamus, fondus. Neabejoju, kad jų tarpe ir tritomis V. Biržiškos "Aleksandrynas" — svarbiausias šaltinių aruodas Lietuvos praeičiai toliau tyrinėti ir vienas pačių stambiausių lituanistikos mokslo veikalų, pasirodžiusių per 20 metų išeivijoje.

Reikšmingų ir puikių išeivijos leidinių jau yra daug ir jie Lietuvoje plačiai panaudojami. Nėra mano tikslas šiame rašinyje juos išvardinti ar aptarti. Paminėjusi tris skirtingus atvejus, nerėjų tik paliustruoti, kad gal ne visada taip svarbu (mūsų sąlygomis) kur ir kas išleido, gal dar svarbiau, kad kuo daugiau tokių, kuriems išleisti ar paruošti Lietuvoje nėra sąlygų.

Dar šiek tiek dėl skaitytojo problemos. Jo nebuvimą rodo maži tiražai, dėl jo nusiskundžia daugelis rašytojų. Tikriausiai tai pati problema verčia rašytoją B. Pūkelevičiūtę artėti prie skaitytojo per pramoginį žanrą. Ta proga norėčiau atsakyti į literatūrologo R. Šilbajorio suformuluotus ir skaitymo problema liečiančius klausimus, pateiktus Pasaulio lietuvių IV kultūros kongreso vadove — Ar už lietuviško kūrybinio žodžio išlikimą tiek pat atsakingas lietuvis skaitytojas, kiek ir rašytojas? Manėčiau, kad jie abu būtini, kad kūrybinis žodis klestėtų, tačiau labiau atsakingu laikyčiau rašytoją, nes jis turi Dievo dovaną — kūrybinį talentą, o tuo pačiu ir aukštesnį mąstymą bei supratimą. Jis neturėtų nusileisti iki skaitytojo, bet atvirščiai, nepastebimai jį "tempti" aukštyn. Kartais turėtų pramatyti ir praugti savo laikmetį, dėl ko neretai ir genijai susilaukia tik pomirtinės šlovės. Sutinku, labai ir labai nelengva rašytojo dalia ir misija... O kad jis daugiau negu vertas pagarbos ir visokeriopos paramos — taip pat daugiau negu aišku. Žodžiu, užburtas ratas — taip mes visi viens kitam reikalingi. Jeigu to nėra, reikiama toje visuomenėje reikia kažką gerinti.

Į sekantį klausimą, ar prasminga, ar turime teisę nebeskaitantiems surašyti kaltinamąjį aktą? — Manėčiau, kad tokio akto surašymas problemos neišspręstų, nors faktas ir yra daugiau negu liūdnas. Tuo labiau sunku šį reiškinį suprasti, nes taip vadinamo antrojo bangoj buvo gana daug inteligentijos. Matyt, prisitaikymas svetimame krašte suvaidino nemažą vaidmenį šia prasme. Tačiau svarbiausia priežastim laikyčiau tikrojo patriotizmo stoką ir daugelio nesupratimą, kad mūsų mažos tautos ateitį, didžia dalimi, nulems dvasinių-kultūrinių vertybių suma. Laiminga visuomenė, kai kultūra ir civilizacija eina greta. Kai labiau susižavima civilizacijos teikiama patogumais, pažeidžiama kultūringos-civilizuotos asmenybės — to visų laikų idealo — harmonija, išbujoja vartotojiškumas. Tokių visada buvo ir bus, tik liūdna, kad jų skaičius ir lietuviškoje visuomenėje neproporcingai didėja. Laimel, optimistiškai nuteikia didieji šių metų išeivijos renginiai Kanadoje? Nors ne visur sėspėta, bet ne kartą sugrįžome sutinusiais delnais, džiaugsmo kupina širdim.

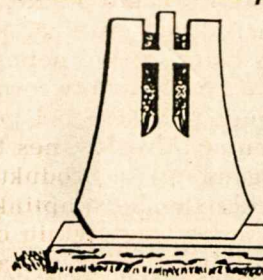
Nežinau gražesnio momento mažų tautų, o ir apamai naujųjų laikų istorijoje. Tuo metu, kai pasaulio galybės apsiginklavirus pavojingiausiais ginklais, kurių pakaktų keliskart sunaikinti mūsų planetą, beginklės Baltijos tautos pakilo į kovą dėl savo egzistencijos, dėl teisės būti savo žemės šeimininkais, dėl teisės švarinti savo padangę, puoselėti savo kultūrą... Vienintelis jų ginklas — TIESA IR ATVIRAS ŽODIS! Deja, jos jau su karčia patirtimi, ne kartą neišklausytos ir neišgirstos tarptautinėse organizacijose bei forumuose. Dabar jos kreipiasi į visus pasaulio dorus žmones! Reikia tikėti, kad tokių dar yra nemažai tiek Rytuose, tiek Vakaruose. Linkėčiau išeivijos kūrėjams įamžinti ir išgarsinti šį momentą, tą nepakartojamą istorinę akimirką! Gyventi tautos rūpesčiai... būti laisvės šaukliais, keldrom žvaigždėm...

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniška įrša knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

GEO. H. CREBER MONUMENTS INC.

208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712
694-1013
Namų tel. 762-3502
Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių — didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braizinius bei proporcingus pagal mastelį, planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.

Varžytinių kainos — visų projektų meistriškumas garantuotas.

Roko muzika su tautiniais atspalviais

“Antis” koncertavo Romoje. Ją gerai įvertino italų laikraščiai. Jos koncerte, tarp dviejų rusiškų roko grupių, dalyvavo ir keletas Romos lietuvių

J. V. DANYS

Roko populiarumas Lietuvoje

Didesnio dėmesio nejučia roko muzikai (tai būdinga mano generacijai), nors televizijos laikais neįmanoma nematyti ir negirdėti jo koncertų, bent ištraukų, beveik kasdien. Kažkaip atrodo, kad ta gausybė pasirodančių grupių netrukus nueis užmirštin. Ir mažai apie jas kalbama sakysime, po 20 metų, nors yra išimčių, kaip Elvis Presley, Beatles.

Sovietiniai kontrolei mus sėkmingai izoliuojant nuo Lietuvos, beveik nepastebėjom, kad ten roko muzika pasidarė populiari. Tarptautinėje spaudoje daugiau matyta žinučių iš Latvijos ar Estijos. Laiškas iš Romos prieš keletą savaičių (jo ištraukos yra antroje straipsnio dalyje) sudomino žinia, kad lietuvių iš Lietuvos roko vienetas “Antis” koncertavo Italijoje komunistų suruoštam festivalyje. O štai “Gimtojo krašto” 1988 m. 35 nr. skaitėme platoką Jurgos Ivanauskaitės straipsnį apie antrąjį “Roko maršą per Lietuvą”. Štai keletas ištraukų iš to straipsnio.

Dar visai neseniai, kai rokas mūsųose buvo drauziamas ir turėjo visas užginto vaisiaus savybes, kai superkoncertus stadionuose regėdavom tik užsienio filmuose, savo svajonėse ar sapnuose, “Roko maršą per Lietuvą” idėja ne tik atrodė utopiška. Ji niekam ne negalėjo ateiti į galvą. Tačiau pernai A. Kauspėdą pasiūlyta, o Vilniaus jaunimo muzikos klubo įgyvendinta, ši idėja tapo realybe, o šiemet kasdienybe.

“Draudimo” laikais maždaug kas penktas jaunas žmogus svajojo tapti roko muzikantu... beveik kiekvieno namo rūsyje ar palėpėje grojo koks nors ansamblukas. Legalizavus šią muziką, tiesiog grūte užgriuvo roko grupių lavina. Klasikos ir folkloro atlikėjai, gerbėjai, puoselėtojai, tarsi skęsdami prasiiverzusių roko vėpėtuose, ėmė šauktis pagalbos per spaudą ir TV.

Roką sovietai legalizavo maždaug prieš trejus metus.

Iš Ivanauskaitės straipsnio ir kitų šaltinių matyti, kad populiariausias ir vadovaujantis vienetas yra “Antis”, o “superžvaigždė” – Algirdas Kauspėdas, savo vieneto ir iš viso roko koncertų organizatorius, rašantis roko dainas su stipriais tautiniais motyvais. Pvz. “Anties” ‘himno’ “Aš kantrus” priedainis (refrenas), kurį entuziastingai dainuoja koncerto minia, sako:

Dar tikėsiu pasaka vaikystės,
Aš – stiprus,
Dar ieškosiu gerumo karalystės,
Aš kantrus.

Ir paskutinį posmą “išties dainavo visa Lietuva”, sako Jurga Ivanauskaitė:

Aukštaiečiai, dūikai, žemaičiai,
suvalkiečiai
Tai visa šeima,
Negi jautiam prieš kurią nors
tautą kaltę,
Dar gyva Lietuva.

Kitos roko grupės “Už tėvynę” pagrindinis refrenas, turėjęs didelį pasisekimą yra: “Lietuva – tai jėga”, entuziastingai dainuojamas koncerto klausytojų.

Roko tautiškumas

Šių metų “Roko maršas” buvo organizuojamas paremti Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui. Anot Ivanauskaitės: “Tautinė vėliava, šių metų liepos 9-os dienos mitinge suplėvėdavusi virš Vilniaus Vingio parko estrados, apkeliaavo visą Lietuvą. Ji buvo iškelta Biržuose, Šiauliuose, Mažeikiuose, Tauragėje, Kėdainiuose, Klaipėdoje, Kaune ir vėl sugrįžo į Vilnių”.

Arydas Juozaitis, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, išvardindamas eilę vietovių, kur “Maršas” savo kelionėje per Lietuvą sustojo prie paminklų (pvz. Papilėje prie Daukanto paminklo), sako: “Mus, kaip maitai, apspisdavo žmonės, išvydę vėliavą ir išgirdę Tautišką giesmę (himną), senukai apsisverkdavo, o jaunimas atrodė kaip akinamos šviesos pažadintas iš gilaus miego”.

Tikriausiai tų senukų akys apsiašarodavo ne dėl roko muzikos, bet dėl trispalvės Lietuvos vėliavos ir tautiškos giesmės – Lietuvos himno.

Atsitiktinai teko pasikalbėti su inžinieriumi, atvykusiu iš Lietuvos aplankyti giminių. Jis, pasirodo, yra kartu studijavęs universitete su kai kuriais “Anties” vieneto nariais (jis – 31 m., antininkai metais, kitais jaunesni ar vyresni). Jo manymu “Anties” populiarumui daug prideda tai, kad ji turi geriausią, modernią vakarietišką aparatūrą ir naudoja daug draminių vaidybių priemonių. Šios abi priemonės esą mažina muzikinę kūrinių vertę, jam daugiau “prie širdies” romantiško stiliaus rokas.

Protesto dvasia

Ivanauskaitės komentaruose irgi jaučiama, kad tik efektaiš paremtos (kaip sako “plienų”) muzikos populiarumas mažėja. Bet atrodo, jog populiarumui daug padeda dainų turinyje esantieji iššūkiai, protestai, kuriais tiesiogiai ar simboliškai reiškiamas nepasitenkinimas sovietine sistema, pabrėžiamas tautiškumas.

Kodėl Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje rokas pasidarė neilgai populiarus? Gal, pirmiausia, tai yra tas pats psichologinis reiškinys, kaip ir Vakarų kraštuose. Jaunesniųjų ieškojimas naujų kelių, savotiškas pasipriešinimas prieš įsigyvenusias tradicijas, įsigyvenusią sistemą (prieš “establishment”), prieš įsigyvenusią muziką ir jos formas.

Baltijos valstybėse ilgus metus užgožtas tautinis jausmas kaip ir asmeninių teisių varžymas randa progą prasižvėsti ir pademonstruoti nepasitenkinimą, tautinius jausmus dar režimo leidžiama ar bent patenkinti forma.

Čia nesvarstome roko muzikos kokybės. Įdomu tai, kad tautinė rezistencija okupuotoje Lietuvoje reiškiasi įvairiai ir nesišiekia būdais.

Istorijoje tai ne naujiena. Pvz. satyriniai-politiniai teatrai (savo laiku Lietuvoje toks buvo “Vilkolakis” teatras).

Dėl sovietinės lietuvių tautos izoliacijos nuo išeivijos

mūsų žinios apie lietuvių masių nuotaikas ir veiksmus yra nepilnos, paviršutiniškos. Nepastebime, kad globalinės komunikacijos laikais daug kas prasiveržia per izoliacijos sieną ir į Lietuvą.

“Antis” Romoje

Dr. Milda Danytė rašo laiške iš Romos: “Grįždama namo pastebėjau plakatus apie sovietų roko muzikos mažą festivalį rugsėjo 4-11 d.d. Pirmos grupės sąrašas buvo ‘Antis’, kitos trys – rusų. Saulius (iš Vatikano radijo) ir aš girdėjome, kad ‘Antis’ yra labai populiari roko grupė Lietuvoje, bet šiaip nieko apie ją nežinojome. Tada aš Vatikano radijo bibliotekoje perverčiau senus ‘Litaratūra ir menas’ numerius ir radau straipsnį apie ‘Antį’. Buvo labai įdomu, nes rašė, kad jų visos dainos yra satyriškai politinės ir labai nacionalinės. Tada K. atsiminė, kad matė Algirdo Kauspėdos pavarde ‘Sąjūdžio žiniuose’ – jis yra vienas iš Kauno Sąjūdžio vadovų, taip pat ir ‘Anties’ vadovas. Juozas N., grįžęs iš Lenkijos, pasirodė turįs jų muzikos kasetę ir girdėjęs, kad šią vasarą ‘Antis’ vadovavo roko grupėms, kurios keliavo su koncertais per Lietuvą, siekdama patraukti jaunus žmones į Sąjūdį, programa buvusi stipriai tautinė”.

Koncerto rengėjas

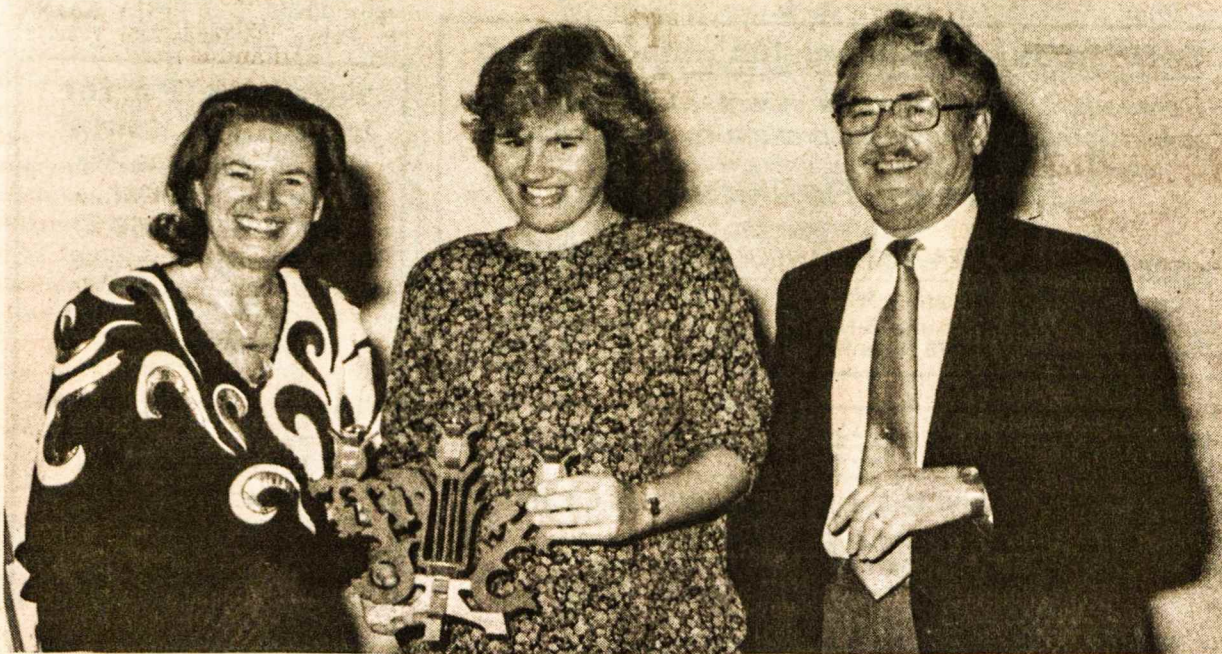
“Bet viskas buvo labai neaišku, ypatingai, kad šis festivalis buvo organizuojamas ‘Il manifesto’, kuris yra italų komunistų dienraštis, bet nėra oficialus partijos laikraštis. Tai yra intelektualų ir menininkų laikraštis, kuris išaugo iš 1968 m. studentų judėjimo. Jo vadovai buvo išmesti iš partijos dėl Dubčekio (Čekoslovakijoje norėjusio reformuoti komunistinį režimą) užtarimo 1969 m. Dabar jie yra vėl partijoje ir yra įdomi grupė, – labai kritikuojanti kai kurias komunistų partijos dalis, – yra antireliginė ir aplamai nesidominti tautinėmis mažumomis Sovietų Sąjungoje.

Patelefonavau, klausdama daugiau informacijų, bet viskas buvo dar netikra – nė viena grupė dar nebuvo gavusi sovietinių vizų. Bet man pasakė, kad galime susitikti su grupe sekmadienį, rugsėjo 4, prieš numatytą spaudos konferenciją. (Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

THE REFORMATION IN LITHUANIA, Antanas Musteikis, Religions Fluctuations in the Sixteenth Century. East European Monographs, No CCXL VI. Distributed by Columbia Press 562 West 113th Street. New York, N.Y. 10025 Kaina \$20.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA, aštuntas tomas, pagrindinio leidinys nr 60-67, skiriamas Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakčiai paminėti. Išleido Lietuvos kronikos Sąjunga (6825 South Talman Avenue Chicago, IL 60629 USA). Viršelis ir iliustracija – seselės Mercedes. Spausdino “Kingsport Press”, Kingsport, Tennessee 1987. Tiražas – 3000 egz. Kaina \$10 (kietais viršeliais).

KLB kultūros komisijos spalio 23 d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje didžiųjų renginių Torontė pabaigtuvių ruoštoje popietėje. Iš kairės: buvusi PLB kultūros tarybos pirmininkė ir vyriausia Kultūros kongreso rengėja MILDĄ LENKAUSKIENĖ, KLB kultūros komisijos pirmininkė, popietės rengėja RASA LUKOŠEVICIŪTĖ-KURIENĖ, naujasis JAV LB valdybos pirmininkas dr. ANTANAS RAZMA

Nuotr. St. Dabkaus

Dr. PETRAS TULEVIČIUS, etnografinio ansamblio dainininkas Lietuvoje, didžiųjų renginių Torontė pabaigtuvių popietėje spalio 23 d. Prisikėlimo parodų salėje padainavo po vieną liaudies dainą iš kiekvienos Lietuvos srities

Nuotr. St. Dabkaus

Fotomenininko “Urbanistiniai peizažai”

Algimanto Kezio fotoalbumą išleido “Loyola University Press” leidykla Čikagoje 1988 m.

EDITA NAZARAITE

Tai didelio formato, elegantiška 130-ties puslapių knyga, kurioje pateiktos 126 meninės juodai-baltos fotografijos. Albumas “Urbanistiniai peizažai” (“Cityscapes”) sudarytas iš dviejų dalių. Fotografuoti keturiasdešimt šeši miestai Amerikoje, Kanadoje, Europoje, Meksikoje, Japonijoje. Pirmame skyriuje talpinami viso pasaulio miestų peizažai, o antrame – Šiaurės Amerikos. Knygos pabaigoje – fotomenininko A. Kezio pasisakymas apie jo santykį su menu, su kūryba.

Fotografijos meno mylėtojas A. Kezio darbai gerai žinomi. Jis yra surengęs daug asmeninių parodų įvairiuose Amerikos muziejuose, išleidęs devynis fotoalbumus, nemažai jo fotografijų išspausdino žurnalai ir knygos Amerikoje bei Europoje.

Jau praėjo tie laikai, kai fotomenininkams reikėjo kovoti dėl vietos po kaitria meno saule. Šiandien meninė fotografija žavi ir jaudina taip, kaip ir muzika, dailė, šokis. Neliks abejinga Kezio “Miestų peizažams” ir bet kuri menai jautri siela. Naujasis fotoalbumas palieka stiprų monumentalumo ir vientisumo įspūdį. Atrodo, kad tai ne nuotraukos, bet estetiškos liutafijos, kad vaizdai užfiksuoti ne fotoaparatu, bet sukurti dailininko ranka. Fotoalbumo “Urbanistiniai peizažai”, pratarmėje Gordonas Ligoockis teisingai pastebi, jog A. Kezio požiūris į Kolizijų padvelkia Makso Ernsto siurrealizmu, Paryžiaus aikštė – Utriljo tapyba, Čikagos dangoraižis siejiasi su Mondriano drobėmis, Knott's Berry Farmoje langas su baltom užuolaidėlėmis mena Endriu Vaieto ilgesingą tapybą.

Pirmoje A. Kezio albumo

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Laiko žodis

Karta gena kartą –
laiko šaukiamos jos
skęsta istorijos vandenynuos.
Iškyla kraujo bangos
ir vėl nušluogsta.
Prabyla kalvos
nauja abėcėlė;
nušvinta naktys
skaisčiais žiburiais –
sklaidosi rūkas
amžių keliais.
Ir vėl regiu Tave,
O, Lietuva! –
Atgimstančią...
Ir sopulius saulėtekio vėsoj
ant Kryžių kalno.
Suglauskime pečius
prie Vingio,
Giedokim psalmes
iš asarų vardyno.
Atsilkime... atsilkime
po Katedros skliautais
prie kalno Gedimino.

“Urbanistiniai peizažai” dalyje į žiūrovą prabyla senieji pasaulio miestai: Jukatanas, Jeruzalė, Roma, Milanas, Londonas, Frankfurtas, Paryžius, Maskva. Beveik visur dominuoja architektūriniai motyvai, pasižymintys gaivia, netikėta kompozicija, architektūrinis raštų ritmu, saiku. Kai kuriuose fotolakštuose ypač individualiai išreikštas požiūris į gerai žinomus architektūros šedevrus. Pvz. populiarius Eifelio bokštas Kezio nuotraukoje pavirsta į fantastišką abstrakčią skulptūrą, kuri sukelti skrydžio viziją. Arba Paryžiaus Grant Palais lubų atspindys ant seno sistro – šitaip Paryžių mato tik fotomenininkas Algimantas Kezas. Šis originalus meistro požiūris sujungia į vieną meninę visumą, regis, tokius skirtingus senojo pasaulio miestus, su skirtinga istorija ir kultūra. Tai amžininko santykis su paveldėtu pasaulinės architektūros kraichiu.

Antras skyrius pašvęstas Šiaurės Amerikos miestų vaizdams ir kiek didesnės apimtys, gerokai skiriasi nuo pirmojo. Vyrauja moderniškos architektūros ritmika, jos didingumas, veržlumas, nors yra ir mažorinių akordų, nuotraukų, kuriose apstu mažo Amerikos miestelio lyrikos. Ypač nusisekė “vaiduoklišių miestų” motyvai, prabylantys apleistųjų skundu, nostalgija.

Naujoji Amerikos estetika perduota su dideliu išmanymu ir neslepiamu susižavėjimu fotomenininko Kezio lakštuose dar kartą virsta naujos kokybės, ši kartą “keziška” estetika. Kai kurie urbanistiniai fragmentai taip įkomponuoti, jog nebeįmanoma jų atpažinti, atrodo, kad tai savarankiški abstrakčių formų paveiksai, nedaug bendro turintys su realia aplinka. Nors amerikietiški miestų peizažuose būdingesnės geometrizuotos, griežtos linijos, tačiau architektūrinių erdvių miraziškumo čia taip pat gausu. Tokia nuotaika būdinga Kanados miestų kompozicijoms, niujorkietiškiems motyvams.

Albumo “Urbanistiniai peizažai” fotolakštuose kalbama architektūrinėmis formomis, žmonių figūros ar veidai retai išmėsteli. Tačiau A. Kezas savo pasisakyme aiškina, jog žmogaus kaip objekto nebuvimas šių architektūrinių formų simfonijoje nenužmogina peizažų meninės dvasios, nes tai yra žmogaus veiklos produktas bei jo egzistencijos aplinka. Su šiuo autoriaus teiginiu be lieka sutikti, prieš užverčiant paskutinį šio išpūdingo leidinio puslapį.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Saviveiklinis lietuvių teatras “Atžalynas” tolimosios Australijos Sidnėjuje repetuoja Kosto Ostrausko keturių veiksmų dramą “Čičinskas”, režisuojamą Juliano Dambrausko. Pagrindinius vaidmenis atliks pats rež. J. Dambrauskas, aktorai R. Maksvytienė, V. Bukevičius ir J. Maksvytis. Premjera numatyta gruodžio 11 d. Lietuvių namuose Bankstowne.

Toronto lietuvių trijulė “Serenada” rugsėjo 18 d. atliko koncertinę dainų programą Worcesteryje, Mass., Nekaltai Pr. Marijos seselių rėmėjų surengtame pokilyje didžiojoje Maironio parko salėje. “Serenados” trijulė sudaro vadovas Ramūnas Underys, Vaidotas Vaičiūnas ir Paulius Vytautas. Dainuodami jie patys atlieka muzikinę palydą gitaromis ir elektroniniais vargonėliais. Koncerte i kai kurias dainas jie įjungė ir pokylio dalyvių, susirinkusių iš Worcesterio, Providence, Bostono, Cape Cod bei kitų artimesnių vietovių.

Kultūrinių renginių sezonas Bostone rugsėjo 25 d. buvo pradėtas dviejų solistų koncertu, kurį surengė “Laisvės varpo” radijo programos vedėjas Petras Viščinis. Koncertan su vietiniu bosu Benediktu Povilavičiumi bei gydytoju tapusiu pianistu Dr. Sauliumi Cibu įsijungė ir sopranas Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, viešnia iš Čikagos. Koncerto programon buvo įtrauktos lietuvių kompozitorių ir liaudies dainos, klasikinių operų arijos ir duetai. Tai buvo jau 59-tasis kultūrinių renginių “Laisvės varpo” renginys. Vedėją P. Viščinį sveikino ir iš Lietuvos atvežta juosta apjuosė JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublėnė.

Lietuvių istorijos draugija Čikagoje “Varpo” šimto metų sukaikties proga perspausdins ir penkiuose tomuose išleis visus jo numerius. Jau yra suteiktas pilnas 1889-1905 metais ėjusio “Varpo” tekstas, turintis 2.997 puslapių. Kiekvienas tomas, įtristas i kietus viršelius, turės 600-700 psl. Lietuvių istorijos draugija turi pakankamai lėšų išleisti dviem pirmiems tomams, bet reikės nemažai aukų kitiem trim tomams. Jas planuojama telkti prenumeratorius būdu. Visi, paaucijusieji nemažiau kaip \$100, bus laikomi prenumeratoriais, nemažiau kaip \$25 – viešo tomo prenumeratoriais, prisidėjusieji mažesnėmis aukomis – rėmėjais. Visų prenumeratorių ir rėmėjų pavardės bus paskelbtos paskutiniame perspausdinto “Varpo” tome. Lietuvių istorijos draugija 1983 m. taip pat šimtmečio sukaikties proga perspausdino i dviem tomais išleido “Aušrą”, ėjusią 1883-86 m. Pilnas visų jos numerių tekstas turėjo 1.350 puslapių. “Aušros” surinkimu ir perspausdinimu tada rūpinosi draugijos reikalų vedėja Alicija Marija Rūgūtė, mirusi 1985 m. birželio 20 d. Čikagoje.

Dail. Eleonoros Marčiulionienės keramikos darbų parodą Čikagos lietuviams rugsėjo 24-25 d. d. surengė M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Parodos atidaryme jos kūrinius aptarė jaunesniosios kartos menotyrininkė Viktorija Kašubaitė-Matanga. Dail. E. Marčiulionienė yra gimusi 1912 m. Tauragnuose, dabartiniame Utenos rajone, Kauno meno mokyklos keramikos klase baigusi 1937 m., studijas glėnusi Čekoslovakijoje. Pokarinėje V. Vokietijoje 1946-49 m. vadovavo keramikos klasei dail. V. K. Jonyno Freiburge įsteigtoje Taikomosios dailės mokykloje. Dail. E. Marčiulionienės kūrybai yra būdingos paveikslus sudarancios keraminės skulptūros. Didesnės figūros kartais deginamos dalimis ir paskui sukliaujamos glazūravimui. Vyrauja mėlynos ir žalsvos spalvos: švelnesnės žmonių figūrose, aštresnės gėlėse. Elegantiškos žmonių figūros skiriasi nuo pasakų veikėjų, tampančių karikatūromis dėl lėles primenančių apskritų veidų ir kampuotų kūnų. Religinėse temose pagrindinis dail. E. Marčiulionienės dėmesys tenka Madonai su kūdikiu, kartais netgi susilaukiančiai lietuviško tautinio drabužio. Tokio stiliaus kūrinys – “Marija, Lietuvos motina”. Paroda atspindėjo dail. E. Marčiulionienės kūrybinio darbo penkiasdešimtmetį.

Dr. Adolfo Šapokos redaguota “Lietuvos istorija” 1989 m. išleis “Mokslo” leidykla. Numatytas tiražas – 100.000 egzempliorių. Skaitytojų minia knygynuose ją bando užsisakyti iš anksto prenumeratorus būdu. Vien tik Kauno knygynai išankstinių užsakymų priėmė daugiau nei 26.000. Jie gerokai prašoka “Minties” leidyklos 1989 m. pradedamo leisti Emilio Zolos realistinių romanų ciklo “Rugonai Makarai” paklausą.

Lėlių teatrą vėžime mažiesiems panevėžiečiams yra suorganizuojamas “Lino” susivienijimo profsąjungos kultūros klubas. Rež. A. Markuckio pranešimu, tas spalvingas lėlių teatro vežimas per dvejus metus nuriedėjo apie 2.000 kilometrų, jame suvaizdinta 150 spektaklių. Juos apipavidalino dail. G. Skrickas. Vaidina moksleivės O. Labačiauskaitė ir B. Žebrytė, groja muzikantas Z. Liogė. Repertuara netrukus papildys rež. A. Markuckio ruošiamą panevėžietės E. Matulaitės “Pasaka be galo”.

Šimtasis Juozo Tallat-Kelpšos gimtadienis sekančiais metais plačiu mastu bus paminėtas Lietuvoje. Kompozitorius, dirigentas ir pedagogas J. Tallat-Kelpša yra gimęs 1889 m. sausio 1 d. Kalnuijose netoli Raseinių. Organizacijai minėjimų komitetui vadovauja Lietuvos kompozitorių sąjungos pirm. V. Laurušas. Minėjimų renginiai nesiribos tik Kaunu ir Vilniumi, pasiekdami ir gimtąjį Raseinių rajoną bei kitus Lietuvos kampelius, kur jis yra žinomas kaip pedagogas ir populiarių dainų kūrėjas. Sukaktuvininko veikla atspindės muziejų ir teatrų parodose, G. Verdi “Traviatos” spektakliuose, koncertuose, atsiminimų vakaruose. Šiandien turbūt nedaug kas teprisimena, kad J. Tallat-Kelpšai teko būti istoriniu tapusio pirmojo “Traviatos” spektaklio dirigentu Kaune.

Penktasis styginių kvartetų festivalis Vilniuje įvyko rugsėjo 23 – spalio 2 d.d. Jame ši kartą dalyvavo septyni styginių kvartetai: Lietuvos, Vilniaus ir M. K. Čiurlionio, svečiai – A. Borodino ir S. Prokopjevo iš Maskvos, Jerevano kvartetas iš Armėnijos ir Klivlando kvartetas iš JAV. Privalomos temos festivalis neturėjo, bet jame vyravo vėlyvieji L. Beethoveno kvartetai, papildyti šio žanro C. Debussy, M. Ravelio, C. Weberio, K. Pendereckio, D. Šostakovičiaus kūriniams. M. K. Čiurlionio kvartetams, kurį sudaro Rimantas Šingūdinis, Saulius Kiškis, Aloyzas Grižas ir Saulius Lipčius, atliko J. Haydno “Septynis paskutiniuosius Jėzaus Kristaus žodžius”. Festivalyje taipgi dalyvavo Vilniaus operos bosas V. Prudnikovas, pianistė M. Rubackytė ir arfistė J. Kadelskaitė-Baliūnienė. Programon buvo įtrauktos trys kompozitorės K. Vasiliauskaitės lietuvių liaudies dainos. Festivalio koncertai vyko ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje, Alytuje bei kituose Lietuvos rajonų centruose.

Pirmąjį džiaz muzikos festivalį Lietuvoje “Jazz Forum Vilnius '88” rugsėjo 30 – spalio 2 d.d. suorganizavo eksperimentinis jaunimo laisvalaikio klubas “Centras”. Lietuvos džiaz susivienijimas ir Vilniaus miesto kultūros taryba. Rengėjai pabrėžia, kad Lietuvoje yra gerų lietuviško džiaz muzikantų, jam suteikusių muzikinį savitumą. Jiems išgarsinti betgi trūkdavo tarptautinio masto renginių. Pirmajame festivalyje Lietuvai atstovavo: V. Čekasinas, V. Tarasovas, G. Abariaus trijulė, K. Lukšas, M. Granovskaja, V. Labutis, G. Laurinavičius, L. Šinkarenka, P. Vyšniauskas, S. Sasnauskio kvintetas. Svečiais festivalin įsijungė: V. Gaivorinskis ir V. Volkovas iš Leningrado, T. Šukalskis ir J. Šprotas iš Lenkijos, M. Drešo kvartetas iš Vengrijos, A. von Schlippenbachas iš V. Berlyno, J. Hekelio kvartetas ir Koenigo trijulė iš R. Vokietijos, ansamblis “Discomfort” iš Latvijos, M. Hautsalo kvartetas iš Suomijos, dainininkė J. Trumen iš Olandijos, britų, olandų ir vokiečių grupė “The Quartet”, J. Fisheris iš JAV, trijulė “Young Power” iš Lenkijos. Penkis Vilniuje surengtus pirmojo festivalio koncertus vaizdajuostėn išrašė Lietuvos televizija.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	8 1/2%
180-185 d. term. ind.	8 1/2%
1 metų term. indėlius	8 1/2%
2 metų term. indėlius	8 1/2%
3 metų term. indėlius	9 %
1 metų GIC-met. palūk.	10 1/4%
2 metų GIC-met. palūk.	10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk.	10 1/4%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9 1/2%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8 1/2%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	10 1/4%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10 1/4%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 1/4%
Specialiajū taip, s-tą	8 %
Taupomąją sąskaitą	6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	8 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	11 1/2%
Sutarties paskolas	
nuo	11 1/2%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	11 1/4%
2 metų	11 1/2%
3 metų	11 3/4%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	10 1/2%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliuonų čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVUĄ (KOMPIUTERĮ)

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS
—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

"AUŠROS" JAUNUČIŲ KREPŠININKŲ ĮŠYKA I DETROITĄ

Spalio 22-23 d.d., 1988, "Aušros" jaunieji sportininkai lankėsi Detroito ir sužaidė dvišias draugiškas rungtynes su "Kovo" jaunučiais. Tai antrasis susitikimas ir jėgų išbandymas šių dviejų, dar neseniai pradėjusių žaisti krepšinio komandų.

Pirmą kartą buvo žaista Toronto š. m. gegužės 29 ir iš dviejų rungtynių, laimėjimu dalintasi lygiosiomis. Šį kartą taip pat iš dviejų rungtynių pakartota lygiosios. Pirmąsias laimėjo "Aušra" 17:14 (8:4), tik po pratęsimo. Normalus rungtynių laikas rodė 13:13 lygiąsias. Čia "Aušrai" taškus pelnė: Darius Viskontas 13, Kristoforas Krašauskas-Tyler 2 ir Linas Underys 2. "Kovui": Rimas Polteraitis 4, Saulius Polteraitis 4, Tadas Bauknys 2, Linas Polteraitis 2 ir Antanas Bulota 2. (Krašauskas-Tyleras laimėjo rungtynes laimėjo "Kovas" 24:23 ir jėse "Kovui" taškus pelnė: Saulius Polteraitis 15, Linas Polteraitis 4, Paulius Juška 3, Antanas Bulota 2. "Aušrai": Linas Underys 8, Darius Viskontas 6, Kristoforas Krašauskas-Tyler 5, Stasys Kulias 2, Aras Ignatavičius 2, Paulius Dailidė 0, Aras Baziliauskas 0 ir Vincas Liačas 0. (Kristoforas Girdauskas, Lukas Giniotis, Aidis Batūra ir Aras Paskus šioje išvykoje nedalyvavo). Trenerių — "Aušros" Ramūno Underio ir "Kovo" Vito Polteraitio pastangos neveltui, nes abi komandos daro žaidė žymiai geriau ir matėsi daroma pažanga. Detroito "Kovas" torontiškių jaunučių krepšininkus ir jų palydovus priėmė ir globojo labai nuoširdžiai.

Toronto "Aušros" jaunių krepšinininkų grupė (iki 16 m. amžiaus), vadovaujama Rimo Miciaus, jau pradėjo reguliarias treniruotes, kurios tęsis visą žiemos sezoną trečiadieniais nuo 6 iki 7.30 v.v. Prisikėlė parapijos salėje.

III-jų pasaulio lietuvių sporto žaidynių, kurios įvyks Australijoje, Adelaidės mieste, 1988 m. gruodžio 26-31 d.d., ŠALFASS lėšų telkimo komiteto pirmininku yra čikagietis dr. Petras Kisieličius, visuomenininkas ir sportininkų draugas. Jis, baigęs Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, Kauno un-te studijavo medicinos mokslus, kuriuos baigė ir daktaro laipsnį įsigijo Tuebingene. Jaunystėje buvo geras stalo teniso ir krepšinio žaidėjas. P. K. žaidė gimnazijos, vėliau Karo mokyklos aspirantų komandose. Futbolas taip pat jam buvo nesvetimas. Pradėjęs medicinos praktiką Cicero mieste, iki šiol ten tebedirba. Jis buvo vienas iš Cicero LSK steigėjų ir ilgus metus jo globėjų. Daugiausia energijos ir laiko yra pašventęs visuomeninei veiklai LB taryboje, Ateitininkų federacijoje (vadas ir tarybos narys), o šiuo metu LB garbės teismo pirmininkas.

Lėšų telkimo komiteto pirm. dr. PETRAS KISIELIUS (dešinėje) su VYTAUTU GRYBAUSKU, išvykos į PLS žaidynes Australijoje vykdomojo komiteto vicepirmininku

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždegiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

kad biliety platinimas vyksta gana sėkmingai. Taip, kad galvojame nusibremžtą tikslą nesunkiai pasiekti...

Reikia pripažinti, kad Niujorko "Atletų" klubui turint nebeišsenkamos energijos žmogų kaip Pranas Gvildys, ir su visais pagalbinais komitetais, viskas įmanoma...

Toronto LSK "Jungties" suorganizuotos ir pravestos kėglia-vimo susipažinimo žaidynės Toronte, Plantation Bowlerama, spalio 29 d. praėjo labai sklandžiai, dalyvaujant 65 žaidėjams iš Toronto, Hamiltono, Detroito, Bostono, Klivlando ir net Australijos. Žaidynės pasibaigus, vakare vyko kaukių balius, šokiai, kurio metu buvo išdalintos kaukių premijos bei žaidynių laimėtojams taures. Geriausia komandą, surinkusią 1785 taškus sudarė: Michael Jaglowitz, Gunda Cotteau-Urbonaite, Dana Sysak-Simonaitytė ir Jerry Rusinavičius. "Low team" — 1258 taškai: Rita Grybienie Vingelytė (Torontas), Arūnas Kleinas (Bostonas), Rita Balytė (Klivlandas) ir Tomas Pullinen (Australija). "High average": moterų — Daina Puterienė, 562 tšk., vyrų — Michael Jaglowitz, 534 tšk. "High single": moterų — Gunda Cotteau, 183 tšk., vyrų — Gintaras Repečka, 183 ir Viktoras Kaknevičius, 183 tšk. "Low score": moterų — Milda Marcytė, 252 tšk. ir vyrų — Petras Trumpickas, 263 tšk.

Ateitininkų žinios

Skautų ir ateitininkų bendros Kūčios įvyks gruodžio 18, sekmadienį, 17.45 val. Prisikėlimo parapijos salėje. Programą atliks jaunimas, o tėveliams teks paruošti Kūčių valgius. Abiejų organizacijų nariai, tėveliai ir svečiai kviečiami atsilankyti ir šeimyniškoje nuotaiškoje atšvęsti Jėzaus gimimo šventę.

Studentų susirinkime lapkričio 19 d. dalyvavo 20 narių ir visa SAS valdyba, kuri tą savaitgalį posėdžiavo Toronte. Darius Čuplinskis kalbėjo apie įvykius Lietuvoje. Buvo parodyta ir vaizdažuostė iš Lietuvos. Po to sekė diskusijos.

Gruodžio 22 d. studentai keps pyragaičius ir su dovanėlėmis aplankys senelius bei ligonius. Drauge su skautais ruošiamasi Kūčių programai.

Čikagos draugovė gruodžio 3 d. adventinę sukaupimą organizuoja St. John, Indiana, vietovėje, Palubinskų namuose. Visi yra kviečiami atsilankyti.

Mokslėiviai buvo susirinkę lapkričio 20 d. Susirinkime kalbėjo PLJS valdybos vicepir. Mirta Šaltmiraitė apie Sąjungos paskirtį ir veiklą. Sekantis moksleivių susirinkimas įvyks gruodžio 11 d. po 10.15 v. Mišų ateitininkų kambaryje. Bus ruošiamasi Kūčių programai. Visi nariai būtinai prašomi dalyvauti. O.G.

Skautų veikla

• Lapkričio 16 d. skautų-ateitininkų vadovai aptarė bendrą Kūčių programą. Maistu rūpinasi Kunigaikštienės Birutės vyr. skautų draugovė kartu su ateitininkais, koordinuojant ps. J. Butrie-nie. Kūčių vakarienė įvyks gruodžio 18, sekmadienį, 6 v.v. Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje.

• Lapkričio 6 d. įvykusioje 70 metų LSS-gos šventėje ps. St. Kuzmas sumokėjo už šešeres \$75, H. ir A. Stepačiai paaukojo tuntu veiklai \$140. Nuosirdus skautiškas ačiū.

• Per 70 metų LSS-gos minėjimą buvo paminėtas ir "Skautų aidas" 65 metų sukaktis. Jo atstovė Toronte s. B. Abromaitienė surinko iš dosnių remėjų \$2265 ir įteikė v.s.f. G. Deveikiui, kad perduotų "SA" redaktoriui v.s. kun. A. Saulaičiui, S.J. M.

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas (705) 723-5522

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PERL CHATEL 3180 Torontario St. 379-7668
BONCEVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORK CHATEL 2337 Bloor St. W. 767-3155
Turner & Porter

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėlius
8 3/4% už 6 mėn. term. indėlius
8 1/4% už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9 1/4% už 3 m. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūk.
10 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 1/2% už pensijų planą (variable rate)
10 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 2 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 3 m. term. pensijų planą
8 1/2% už pensijų fondą — RRIF (variable rate)
8 1/2% už namų planą — OHOSP (variable rate)
7 % už taupymo sąskaitą
8 1/4% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo... 11 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11 1/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 11 3/4%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 10 1/2%
(variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 67 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, keliuonės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) — s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių — morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, NADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Torontio ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:
• RRSP — nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
• RRIF pensijų fondas
• metinė renta (Annuities) — nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
• įvairūs fondai (Segregated Funds) — gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
• atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
• klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus
Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Išleidžia jauną žmogžudį

Toronto spaudoje plačiai nuskambėjo sparčiai artėjantis jauno žmogžudžio oficialus išleidimas iš kalėjimo 1989 m. vasario 6 d. Tas keturiolikos metų jaunuolis 1985 m. balandžio 12 d. Scarboro priemiestyje Toronte stipraus kalibro šautuvu nužudė visą šeimą – tėvą, motiną ir septynerių metų amžiaus dukrelę. Mokykloje draugams gyrėsi įvykdyti žmogžudystę ir abejojančius nusivedė parodyti galingų kulų išdraskytų lavonų. Policija apie žmogžudystę sužinojo iš nusivystę moksleivių tėvų. Suimto keturiolikmečio žudiko pavardė buvo nutylėta, nes jos skelbti neleidžia nepilnamečiams jauniems nusikaltėliams skirtas įstatymas. Aukščiausioji bausmė tokiam nusikaltėliui – treji metai kalėjimo. Nuteistas jaunuolis žavėjosi šėtono garbintojais, ausis sprogdinančia kietąja "rock" muzika. Bausmę jis atlieka Oakvilleje prie Toronto, Syl Apps centre jauniems nusikaltėliams. Pastaruoju metu tas jaunuolis kasdien be jokio palydovo išleidžiamas darban, atseit, ruošiamas laisvam gyvenimui po 1989 m. vasario 6 d. Apie tas nuolaidas lig šiol nebuvo painformuota ir policija. Iš minėto centro jau yra pabėgę du vis nesurasti jauni nusikaltėliai.

Pasigirsta balsų, reikalaujančių, kad tas jaunas žmogžudys, dabar turintis tik 17 metų amžiaus, nebūtų taip greitai išleistas iš kalėjimo. Nuogąstaujama, kad jis vėl gali atlikti kitą žmogžudystę. Deja, ilgesnės bausmės neleidžia jaunuosius nusikaltėlius saugojantis įstatymas. Jį būtų buvę galima sulaikyti neribotą laiką, jeigu psichiatrai būtų pripažinę nepilnapročiū, bet jis buvo nuteistas kaip psichiškai normalus žmogus. Protestus tiria Ontario teisingumo ministeris I. Scott ir socialinių paslaugų ministras J. Sweeney. Torontiečiai dar prisimena iš Montgomerio centro pabėgusį žmogžudį M. Stantoną, ten atsiųstą su 48 valandų leidimu. Jis s.

m. sausio 27 d. vėl išprievaravo ir nužudė 25 metų amžiaus torontietę Temą Center. Kanados įstatymai kartais yra per švelnūs net ir kalėti iki gyvos galvos nuteistiems žmogžudžiams. Cliffordas Olsonas 1981 m. prisipažino nužudęs vienuolika paauglių ir netgi padėjo surasti jų užkastus palaikus, kai RCMP policija į jo šeimos fondą įnešė \$100.000. Dabar tas žiaurus nusikaltėlis, parūpinęs savo šeimai už nusikaltimus gautą \$100.000 sumą, nesutramdytas švaistosi kalėjime. Nužudytų paauglių šeimos vienu metu buvo pradėjusios gauti kalėjime C. Olsono rašytus šlykščius laiškus.

Ižuliausiai laikosi vengras P. Demeteris, Kanadon atvykęs kaip politinis pabėgėlis 1956 m. Čia jis tapo milijonieriumi prekiaudamas namais. 1974 m. buvo rasta garaže nužudyta jo žmona. Teisme buvo įrodyta, kad P. Demeteris pats pasamdė žudiką, norėdamas gauti milijono dolerių draudimą už žmonos gyvybę ir vesti Austrijoje paliktą meilužę. Už suplanuotą netiesioginę žmogžudystę gavo ilgoką kalėjimo bausmę. Net ir būdamas kalėjime P. Demeteris susilaukė kelių bylų, susietų su jo finansiniais reikalais ir dviem planuotais pagrobimais, kurie galėjo baigtis naujomis žmogžudystėmis. Tuos pagrobimus su grasinimais nužudyti suplanavo su specialiais leidimais išleistas iš kalėjimo. Jis netgi planavo gauti dolerių iš brolio už pagrobą sūnėnį ir iš savo buvusios advokatės už pagrobą dukrą. Dabar P. Demeteris jau turi jam teismų paskirtas penkias kalėjimo iki gyvos galvos bausmes. Tačiau per švelnūs Kanados įstatymai po poros metų jam vėl leis išeiti iš kalėjimo su specialiu leidimu ir planuoti naujus nusikaltimus.

Spaudoje plačiai nuskambėjo pranešimas iš Montrelio, kad ten buvo suimtas vertėju dirbantis David Smith ir nuteistas kalėti 29 mėnesius. Jo nusikaltimas – nesumokėta \$11.000 bauda už automobilio pastatymą nelegaliose vietose. 1981-83 m. laikotarpyje policininkai D. Smithui buvo išrašę 110 protokolų su \$100 baudomis už įstatymus pažeidžiantį automobilio pastatymą. Tas pinigines baudas jis ignoravo ir buvo spėjęs užmiršti. Dabar jo laukia dveji metai ir penki mėnesiai federaciniame Kanados kalėjime. Bausmės iki dvejų metų atliekamos provinciniuose kalėjimuose, prašokusios dvejus metus – federaciniuose, kur laikomi didesnieji nusikaltėliai. Toks D. Smitho nuteisimas susilaukė protestų bangos, nes federaciniuose kalėjimuose nepakanka vietos už jį nepalyginamai didesniems ir žiauresniems nusikaltėliams.

A+
DORAI MAŠALAITI-SCHNEIDER

staiga mirus Šveicarijoje,

jos mamytė ONAI MAŠALIENI, seseriai STEFAI, broliui VYTAUTUI ir jų šeimoms reiškiamas nuoširdžia užuojauta –

Birutė Jonaitienė

O. V. Narušiai ir šeima

E. D. Veir ir šeima

R. P. Gast ir šeima

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAMOKSLAI

Pamokslų klausytojus šventovėse galima suskirstyti į dvi pagrindines grupes, būtent: abejojančius ir vilties ieškančius. Pirmoje grupėje aš buvau, o antroje dabar esu. Taigi pažįstu abi grupes. Į pirmąją grupę daug kas įstrigom dėl karo žiaurumų su klausietėjų, gali taip pasitikėti Dievo Apvaizda, kodėl aš negaliu? Mano tikėjimas nuo to momento vis tvirtėja ir klausimai nevargina, atsakymus palikus amžinybei.

Svarbiausias pagėdavimas klausytojo pamokslininkams – padėti išlaikyti viltį gyvenime. Kasdien žiniose girdime išprievaravimus, žudynes, Wiesenthelio kaltinimus, oro ir vandens užuodijimą... Rodos, intum ir sudaužytum televizorių, jeigu naujas geriau kalbėtų. Tikimės bent sekmadieniais šventovėje pasisemti sielos atgaivos bei vilties. Deja, ir ten išgirstame tas pačias pesimizmo "litonijas" ir pasilikame chaose.

Mieli dvasios vadai, paieškokite mums paguodos ir vilties, doro optimizmo pavyzdžių, kurie, anot M. Pečkauskaitės, ryžtasi "dulkų pasaulyje tarnauti šviesos pasauliui". Tokių dar yra daug ir mūsų tautoje Pvz. skaičiau Liet. enciklopedijoje" apie kun. A. Svarinską, kaip 8 savanoriai siūlėsi įkaltais už jį sėdėti kalėjime. Kodėl aš turėjau tai rasti. "L'E", o ne išgirsti per pamokslą? Gal praverstų panaudoti ištraukas iš Nijolės Sadūnaitės laiško, Sibiro maldaknygės, kurioje lietuviškos maldės net už savo priešus.

Kardinolo Vincento paskyrimo proga galėjome parodyti daugiau

džiaugsmo šventovėse. Tai žemo ūgio dvasios milžinas, kuris jau būdamas 14 m. amžiaus savo iškalba uždegdavo Kaune ateitininkus. Jau matom, kad "Lietuvą Dievas apveizdi ir gina". Pasveikinti kardinolo atėjo ir jo jaunystės draugas dabartinis ateistas Stankevičius. O kodėl mes tokie tylūs? Ar dabartinius įvykius Lietuvoje nedera minėti pamoksluose? Tėnai laimi Tiesą ir Dvasią. Ir laimės, kol bus dvasios vadai!

Klausytojas

NEPAMIRŠKIME VYSKUPO J. STEPONAVIČIAUS

"Teviškos žiburį" 39 nr., vėdamajame "Lietuva su kardinolu" siūloma kardinolui V. Sladkevičiui Vilniaus – krašto sostinė. Bet, kaip bus su vysk. J. Steponavičium? Dar šiais metais spaudoje buvo raginama, kad popiežius nepriimtų vysk. Steponavičiaus atsisakymą iš Vilniaus arkivyskupijos administratoriaus pareigų.

Neseniai Romoje turėjau laimės pasikalbėti su vysk. J. Steponavičium. Jis sakė, kad prieš porą metų prašęs popiežių atleisti iš šių pareigų, sulaukus jau 75 m. amžiaus. Popiežius iki šiol jo prašymo nepatenkino. Tuo gali džiaugtis tie, kurie to norėjo.

Belieka tad Lietuvos dabartinę vadovybę spausti, kad tremtinys vysk. J. Steponavičius galėtų grįžti į Vilnių. Jo sveikata yra labai gera, energingas, pajėgus protauti ir veikti. Būtų didelė skriauda jo netekti. To labai nori ir tikintieji Lietuvoje.

Ar galėtų būti mainai su kardinolu? Bene prieš porą metų dėl tam tikrų priežasčių vysk. J. Steponavičius nesutiko atsisakyti Vilniaus ir keltis į Kašiadorius.

J. Sakevičius, MIC

Paieškokimas

Pajieškomas Vytas Čelkys gyvenęs Sutkių kaime, Kidulių vals., Šakių apskr. Jo ieško Eugenija Čelkytė-Starkienė. Jis pats arba apie jį žinantys prašome pranešti "Teviškos žiburį" administracijai.

Skubėjimas

Laivui išplaukiant iš uosto, keleivis paduoda savo nosinę kitam ir sako:

– Būk geras, pamosuok mano žmonai, o aš tuo tarpu nubėgsiu truputį išgerti.

"Svajonių aidų" koncertas Toronte

"Svajonių aidai", jaunimo dainų vienetas atvykęs iš tolimos Australijos, spalio 29 d. koncertavo Toronte Lietuvių namuose. Šį koncertą suruošė grynai jaunimas: koncertą atliko Australijos jaunimo atstovai, o suorganizavo Kanados lietuvių jaunimo sąjungos nariai.

Koncerto pradžioje, su programos atlikėjais Zita Prašmutaite, Virginija Bruožyte, Arūnu Bruožiu ir Tomu Zdainiu supažindino KLJS valdybos pirm. Loreta Stanulytė. Tada prasidėjo įvairūs ir gyvas koncertas. Pirmoje dalyje buvo atliktos linksmos lietuviškos estradinės dainos, kuriomis klausytojai gėrėjosi. O labiausiai sužavėjo publiką antrosios koncerto dalies lietuviškos liaudies dainos, kurias autentiškai, be akompanavimo, atliko Virginija ir Arūnas Bruožiai. Ne vienas klausytojas šios dainos priminė gimtinę. Trečioji programos dalis susidėjo taip pat iš estradinių dainų, ne tik lietuviškų, bet ir prancūziškų bei ispaniškų. "Svajonių aidai" publikai taip patiko, kad ji prašė dar padainuoti. Į paskutinę dainą "Svajonių aidai" įjungė visus klausytojus.

Koncertui pasibaigus, Loreta Stanulytė nuoširdžiai programos dalyviams padėkojo už taip gražiai atliktą koncertą ir kartu su savo valdybos nariais Vida Dirmantaitė, Aurelija Karasiejūte ir Audra Puzeryte įteikė kiekvienam po gėlę. Toronte "Sutartinė" taip pat sveikino "Svajonių aidus". Tada Zita Prašmutaitė "Svajonių aidų" vardu trumpai apibūdino jų kelionę po laisvojo pasaulio lietuvių kolonijas ir padėkojo KLJS už gražų priėmimą Toronte. Ji į sceną pakvietė Alvydą Saplą, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininką, ir jam įteikė dovaną kaip padėką jam ir kitiems PLJS valdybos nariams už kelionės organizavimą. Šių jaunų australiečių populiarumą liudija tai, kad koncerto metu "Svajonių aidų" juostelės buvo visos išpirktos. Koncerte dalyvavo apie 450 žmonių. Nors koncertą organizavo tik jaunimas, gaila, kad klausytojų tarpe nesimatė daug jaunų veidų.

L. Mockutė

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvius namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto:

Suite 209,

3416 Dundas St.W.

Toronto, Ontario M6S 2S1

767-2127

Mississauga:

Suite 200, Plaza One,

2000 Argentia Road, Mississauga,

Ontario, L5N 1P7,

821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200

Telefonai:

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7Jei norite pirkti ar parduoti namą,
ar gauti informaciją, prašau man
paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

DRESHER REAL ESTATE LTD.

3830B Bloor St. W., Islington, Ontario M9B 1K8
Tel. 233-3334 — Fax 233-0285 — 231-2661BOLTONE 14,5 akrų pramoninei statybai – \$3,400,000.
BOLTONE 76,7 akrų, geras investavimas. Kaina – \$4,500,000.
Dėl informacijų skambinti AL SRSA tel. 846-8168 arba VALTERIUI tel. 231-2661.MISSISSAUGA 12 akrų – \$3,900,000.
PEMBROKE, Ont., 18 sklypų namų statybai po \$15,000. Dėl informacijų skambinti VALTERIUI tel. 231-2661.

COLLEGE prie Dovercourt parduodama "Litho-Art" spaustuve. Prashoma kaina \$110,000.00. Įmokėti trečią dalį. Skambinti Valteriui Drešeriui tel. 231-2661.

WHITBY 24 akrų pramoninei statybai – \$3,360,000. Skambinti Valteriui. ALBION-KIPLING rajone vienaaukštis, 4 miegamųjų. Kaina – \$239,900. ALBION-WESTON RD. rajone pusantro aukšto. Kaina – \$237,000.

Mes patarnaujame visose pirkimo ir pardavimo srityse bei draudos reikaluose.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — Fax 233-0285 — 231-2661

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

BLOOR WEST VILLAGE ram-
gamųjų labai gerame sto-
lubo ir ažuolo apda-
privatus įvaziavimas, garažas, gražus
kiemas.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6

Parduodant, per-
kant ar tik dėl infor-
macijos apie namus,
vasarnamius, ūkius,
žemes Wasagos,
Staynerio ir Colling-
woodo apylinkėse
kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

1988 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Greitai bus paskelbtos 1989 metų ekskursijos

Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriksime, pasirinkite ma-
no organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Toronte nuo
1962 m. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pa-
sinaudoję, pamėginkite – įsitikinsite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusį sekmadienį iškilmingai paminėta kariuomenės šventė. Ta proga 11 v. Mišiose dalyvavo su vėliavomis V. Pūtvis šaulių kuopa, KLK moterų draugijos skyrius ir Toronto skautai.

— Jaunų šeimų sekcija, vadovaujama V. Valiulio, ruošia Kalėdų eglutę mūsų mažiesiems. Eglutė bus gruodžio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Dovanėlės bei užkandžiams imama nuo kiekvieno vaikučio po \$5, o suaugusiems už užkandžius bus imama prie įėjimo po \$2. Vaikučių registracija sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 4 d.

— Kūčios Anapilio salėje bus gruodžio 24, šeštadienį, 8 v.v. Tradicinius valgius ruoš J. Bubulienė. Greitai bus galima rezervuoti stalus šeimoms ir giminėms.

— Naujų metų sutikimą Anapilyje rengia mūsų parapijos tarybos administracinė sekcija, vadovaujama J. Karasiejaus, ir jos parengimų padalinys, vadovaujamas V. Narušio. Vakarienei ir užkandžius ruoš J. Bubulienė. Prasidės kuo greičiau išsityti bilietus, nes nuo gruodžio pradžios jie bus pradėdami platinti ir ne-lietuviškai visuomenei. Sekmadieniais bilietus galima išsityti po pamaldų parapijos salėje pas R. Celejewską, o kitomis dienomis prašome jai skambinti tel. 231-8832. Bilieto kaina asmeniui — \$45. Mūsų parapijiečiams už išsitytą bilietą bus užskaitoma į parapijos aukas po \$5.

— Mūsų parapijoje atgaivinama Gyvojo Rožinio draugija. Prašome kreiptis į V. Dalindienę tel. 769-9424.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybos darbai jau baigti, tačiau nebaigtas lėšų telkimo vėjus. Skolų dar turime daug. Aukojantieji \$1000 ar daugiau įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje. Aukojantieji \$5000 ar daugiau įrašomi muziejaus mecenatų lentoje. Už statybą jau sumokėta \$1,068,551.06 ir dar yra vienas mokėjimas prieš akis. Statybai suaukota \$136,104.59.

— Kanados lietuvių kultūros muziejui aukoję: \$1000 — dr. J. Sungaila; \$500 — N.N.; \$100 — J. Pargauskas, P. Augaitis. Šv. Jono kapinėms: \$200 — B. Sriubiskis; \$100 — V. Plačiakienė. Motinos Teresės labdarai: \$10 — J. Jagėla. Relig. Lietuvos šalpai: \$1200 — V. V. Baliūnaitis su Staskevičių šeima (a.a. Eugenijos Staskevičienės VIII mirties metinių proga). Parapijos skoloms numokėti: \$100 — dr. J. Sungaila, dr. A. S. Pacevičiai.

— Mišios sekmadienį, lapkričio 27, 9.30 v.r. už a.a. Eugeniją Staskevičienę, 11 v.r. — už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: plk. lt. inž. Rimantas Dirvonis, kariuomenės šventės minėjimo paskaitinininkas iš Čikagos, Z. P. Augaicius, Antanas Budreika iš Delhi, Jonas Kartavičius, Rima Kartavičiūtė iš Prienų, Bronė Žvirblienė iš Anykščių, Paulė Kanapienė iš Vilniaus ir Gintaras Gudonis iš Kauno.

— Lietuvių slaugos namams aukoję: \$200 — V. Mastis, \$100 — J. B. Vaidotas. Iš viso statybos fonde yra \$96,417.45. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, "Talkoje" sąsk. nr. 4259 ir Prisi-kėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17.

— 60% Kūčių vakarienei bilietų jau išparduota, dar yra likę 7 stalai, kuriuos galima rezervuoti tel. 532-3311.

— Norintieji rezervuoti stalus ar pavienius bilietus į Naujų metų sutikimo balių, prašomi nedelsiant skambinti A. Skilandžiūnienėi arba T. Stanuliiui į LN raštinę tel. 532-3311/3312.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 1 d., ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Užpildytų anketų korteles paranti Lietuvių slaugos namų statybai nusiųsti Ontario premjerui David Peterson ar sveikatos ministrui Elinor Caplan, bet grąžinti į LN raštinę. Jos visos bus įteiktos vienu kartu ir atitinkama proga.

Atitaisymas. "Tėviškės žiburiai" 45 nr. straipsnyje "Sumainė žiedus Diana Vainutytė" jaunojo pavardės turėjo būti dr. Robertas Wardrope.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 70 metų minėjimas įvyko lapkričio 20, sekmadienį, Toronto Lietuvių namuose. Pasikait skaitė plk. lt. inž. R. Dirvonis iš Čikagos. Meninę programą atliko V. Povilonio vadovaujami dainininkai. Minėjimą ruošė Toronto VI. Pūtvis šaulių kuopa.

Prisi-kėlimo parapijos žinios

— Praėjusį savaitgalį vyko Prisi-kėlimo parapijos 35 metų veiklos sukakties paminėjimas. Vakariene metu buvo oficialiai paminėta parapijos ir par. choro 35 metų sukaktis. Meninę programą dalį atliko par. choras, kuriam dirigavo muz. D. Viskontienė, akompanuojant D. Radkieni. Sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedoją "Volungės" choras ir sol. A. Pakalniškytė, per 11.30 v. Mišias giedoją parapijos choras ir sol. Al. Simanavičius. Per visas Mišias pamokslus sakė provincijolas T. Placidas Barius, OFM. Po kiekvienų Mišių parapijiečiai buvo vaišinami kava ir pyragais. Sekmadienį 4 v.p.p. Parodų salėje vyko simpoziumas tema: "Mūsų dvasiniai poreikiai ir kaip parapija į juos atsiliepią". Simpoziumą suorganizavo R. Girdauskaitė ir I. Čuplinskaitė, įjungdamos įvairių amžiaus grupių parapijiečius. Simpoziumo moderatorius — V. Kolyčius.

— Su šiuo trečiadieniu, lapkričio 24 d., mūsų parapijoje pradėdame specialią keturių savaitių Advento programą, kurią vylsk. P. Baltakis, OFM, išsiuntinėjo lietuviškos parapijos. Trečiadieniais Mišios bus 7.30 v.v. o po to temos svarstymas.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija vėl pasiuntė 23 siuntinius lietuviams gyvenantiems Lenkijoje.

— KLK moterų dr. jos mūsų parapijos skyrius organizuoja uždaras rekolekcijas, kurios įvyks gruodžio 9-11 d.d. King City mieste. Rekolekcijas praves kun. dr. K. Trimakas iš Čikagos. Registruoti pas N. Slivinskienę tel. 447-6043.

— Parapijai aukoję: \$300 — V. Hanson, V. T. Gražuliai, S. B. Sakalai; \$200 — E. Senkuvienė; \$100 — G. H. Chvedukai, A. V. Lūkai, A. J. Empakeriai, K. Lukošius, M. P. Krilavičiai, S. V. Liūmos, Ad. Stulgienė, R. I. Paškauskai, jn.; \$50 — B. I. Jonynai, A. R. Karkos, P. Lėverienė; novenai: \$100 — N. S. Pečiulytė; \$50 — D. Radzevičienė; vyskupo fondai: \$100 — M. P. Krilavičiai, E. Senkuvienė; klierikų fondai: \$200 — V. T. Gražuliai; \$100 — A. Rakauskas; \$50 — S. Mazlaveckienė; religinei šalpai: \$300 — S. B. Sakalai; a. a. kun. Alf. Grauslio paminklui: \$100 — V. T. Gražuliai, \$50 — Z. J. Mažonai.

— Mišios lapkričio 27, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Elzbieta ir Petrą Slekis, 9.20 v.r. — už a.a. Stasį Černiauską, 10.15 v.r. — už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Alfonsą Daugėlavičių, 11.30 v.r. — už parapiją, 3 v.p.p. Nekal. Prad. seserų gyvus ir mirusius geradarius, 7 v.v. — už a.a. Edmundą Marcinkevičių.

Latvijos nepriklausomybė

Toronto latviai lapkričio 20, sekmadienį, Toronto universiteto "Convocation Hall" patalpose minėjo savo krašto 70 metų nepriklausomybės sukaktį. Rysium su dabartiniais įvykiais Baltijos valstybėse buvo surengta ŽVAKIŲ VIGILIJA. Reikšdami solidarumą, lietuviai ir estai dalyvavo šioje vigilijoje. Šios ypatingos reikšmės šventėje kartu su broliu tauta išgyvename didžiulius laisvės lūkesčius.

Prisi-kėlimo parapijos ir jos choro 35 metų sukakties minėjimas įvyko lapkričio 19, šeštadienį, parapijos salėje. Programa buvo pradėta choro koncertu, kuris, akompanuojant muz. Danguolei Radkieni ir diriguojant muz. Daliai Viskontienei, sudainavo keletą skambių lietuviškų dainų. Pirmasis ir dabartinis choro vadovas muz. Vaclovas Verikaitis minėjimą nedalyvavo. Jis sveiksta po sunkios operacijos. Dainavimas buvo pajvairintas trim eilėrašciais, kuriuos deklamavo patys choristai. Po vakariene vyko oficialioji dalis, kurioje kalbėjo parapijos tarybos pirm. V. Taseckas, provincijolas kun. P. Barius, OFM. Pastarasis pažymėjo, kad parapijoje yra dirbę 23 kunigai pranciškonai. Parapijos komiteto bei tarybos pirmininkai klebono kun. A. Simanavičiaus, OFM, buvo apdovanoti knygomis. Klebonas baigminėje kalboje dėkojo chorui, choro vadovams, kunigams, tarybos nariams ir parapijiečiams už visakeriopą paramą. Ešą nesunkiu klebonauti, kai yra tiek daug talos. Minėjimas užbaigtas šokiais. J.

Kviečiame visus į DAUGIAKULTŪRĮ

FESTIVALI

kuris įvyks 1988 m. gruodžio 4, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.
Lietuvių teatrai "Aitvaras" ir "Aukuras" stato Antano Škėmos:

"Vienas vakaras" — 1 veiksmo dramą ir "Lageryje" — 1 veiksmo komediją. Veikalai iš lietuvių stovyklinio gyvenimo Vokietijoje.

Įėjimas: \$6, \$5 — pensininkams ir studentams.

Gruodžio 11, sekmadienį, 1 — 4 v.p.p., Prisi-kėlimo parapijos salėje, Toronto Maironio mokykla ruošia **KALĖDŲ EGLUTĘ**
Bus staigmenos, dovanėlės ir

Kalėdų senelis.
Mokyklos mokiniai atliks Justino Marcinkevičiaus "Voro vestuves".

Registruotis: Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais iki gruodžio 3 d. arba skambinti B. Batraks tel. 271-1640. Įėjimas suaugusiems — \$5, vaikams — \$3.

Iškilmingas

SUTIKIMAS

Anapilyje gruodžio 31, šeštadienį nuo 7 v.v.

1. Šilta vakariene su vynu
2. Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. "Les and the Music Masters" orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome išsityti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską tel. 231-8832. Vakarienei ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė. Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta ir sekmadieniais po 11 val. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KALĖDINIS "TŽ" NUMERIS išeis gruodžio 20 d. Pokalėdinis numeris dėl švenčių neisėis. Pirmasis numeris 1989 m. pasirodys sausio 3 d. Kalėdiniai ir naujametiniai sveikinimai priimami iki gruodžio 17 d. Įsirašantieji į bendrą sveikinimą pridėda auką laikraščiui, užsakančiai atskirus reminių sveikinimų sumoka skelbimo kainą (vienas inčas vienos skilties 5 dol.). Tai parama laikraščiui ir kartu palengvinimas sveikintojams — nereikia rašyti atvirukų ir apsunkinti paštą.

A. a. P. Šerno palikimu Vasario 16 gimnazijai gauta \$2000. KLB švietimo komisija

A. a. Vinco Čerskauskas atminimui "Tėviškės žiburiams" Ona Čerskutė-Spidell aukoję \$20.

Dr. Romualda Griginienė iš Vilniaus, lydimą Vytauto Morkūno iš Hamiltono, lankėsi "Tėviškės žiburiuose". Jie ta proga "TŽ" paukojo \$25.

Anapilio moterų būrelis sužinojęs, kad Maironio šeštadieninei mokyklai trūksta lėšų, nuosirdžiai reikalą suprato ir nedelsiant parėmė mokyklą \$1000 auka. Esame labai dėkingi. G. Paulionienė, vedėja

Kredito kooperatyvas "Parama" praneša nariams, davusiems įgaliojimą atskaityti LB solidarumui mokestį iš sąskaitos, kad atvyktų ir pasirašytų ant įgaliojimo, pakeičiant metinio mokesčio sumą nuo \$5 iki \$10.

Anapilio knygyne didžiausias pasirinkimas lietuviškų šventinių atvirukų. Palaikykime lietuviškus ryšius su artimaisiais tėvynėje ir pasaulyje.

ENCHANTÉ Inc.

2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 Fax 769-0586
Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50-60 Hz

Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams
*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)
*Televizijos *Stereo

Įpakavimo patarnavimas [visus pasaulio kraštus]

Antanas Šileika, kadaise redagavęs jaunimo skyrių "Tėviškės žiburiuose", aktyviai dalyvauja literatūriniame kanadietų gyvenime: dirba vieno literatūrinio žurnalo redakcijoje, rašo straipsnius ir knygų recenzijas įvairiuose kanadietų laikraščiuose bei žurnaluose. Pastaruoju metu žurnalo "Saturday Night" redakcijos buvo išsiųstas į Vilnių, kur stebėjo dabarties įvykius, kalbėjosi su kompartijos sekr. A. Brazausku bei kitais pareigūnais, disidentais, ir šiaip žmonėmis. Grįžęs iš kelionės paruošė reportažą žurnalui "Saturday Night" ir porą straipsnių apie Vilnių kitiems leidiniams. Be to, jis turėjo pokalbį per CBC radiją lapkričio 14 d., 9.30 v.r., su programos "Morning-side" vedėju Gzovskiu apie dabartinis įvykius Vilniuje ir aplamai Lietuvoje. KLB tarybos suvažiavime 1988. XI. 13 jis padarė pranešimą apie savo kelionę.

Mažosios Lietuvos fondai

gautos šios aukos: \$2000 — a.a. Petro Šerno palikimas; \$200 — kredito kooperatyvas "Parama" (iš viso \$400); \$100 — J. Rukšėnienė; \$50 — Rūta Vorges-Žvilutė (iš viso \$200), Mažosios Lietuvos moterų dra. (iš viso \$550); \$20 — G. Buntinienė (iš viso \$170), J. Andrulis (iš viso \$50).

Nuosirdus ačiū visiems aukotojams.

A. a. Petro Šerno stambus palikimas fondui liudija šio tauraus lietuvių prisirišimą prie pajūrio krašto, kur jam teko praleisti ilgiausią savo profesinio gyvenimo laikotarpį. Toks mūsų pastangų įvertinimas suteikia naujų jėgų intensyviai darbu.

Fondo sąskaita "Paramoje" nr. 8032. Fondo valdyba

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

MONTREAL

Į metinius AV parapijos pietus lapkričio 6 d. prisirinko pilnutėlė salė. Prieš pietus su keliomis dainomis puikiai pasirodė Montrelio mergaičių choras "Pavasaris", kuriam vadovauja Ingrid Tark ir akomponuoja Jeff Fisher. Choras tikrai gražiai susidainavo, todėl ne veltui ruošiasi išleisti plokštelę. Į pietus netikėtai užsuko Australijos "Svajonių aidai", kurie iš vakaro labai sėkmingai montrealiečiams koncertavo šv. Kazimiero parapijos salėje. Visi buvo maloniai nustebinti, kai ir čia Virginija Bruožytė, Zita Prašmutaitė ir Arūnas Bruožis padainavo tris dainas. Ketvirtas grupės narys Tomas Zdanis nebuvo atsivežęs būgnų, todėl pasiliko klausy-

tojų tarpe. Po savo sklandaus dainavimo australiškoms dovanėlėmis apdovanojo "Pavasario" vadovus.

Po koncertinės dalies klebonas kun. Juozas Aranauskas palaimino valgius. Visi važiavosi dviejų seserų Mary Vaupshienės ir Onos Ūsienės su pagelbininkėmis paruoštais valgiais. Stalus šmaikščiai aptarnavo "Pavasario" mergaitės. Šalia to vyko dvi loterijos. Visą oficialią dalį pravedė AV parapijos komiteto narys inž. Izidorius Mališka.

"Rūtos" klubas ruošia bazarą gruodžio 3-4 d.d. seselių namuose, kurių salėje vyks įvairūs bazaro užsiėmimai, o viršuje bus kavinė. B.S.

Kviečiame visus į KLK moterų draugijos Montrelio skyriaus

METINĘ ŠVENTĘ

1988 m. gruodžio 11, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje

11 valandą ryto Mišios draugijos intencija.

Po to salėje — popietė su poetu dr. HENRIKU NAGIU. Pietūs ir kavutė. Valdyba

1989 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ MONTREALIO

Nuo gegužės 12-26 d.d. — \$1999

Nuo liepos 1-14 d.d. — \$2199

Smulkesnių informacijų reikalu kreiptis:

L. STANKEVIČIUS, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Quebec, Canada H7G 4K7. Tel. (514) 669-8834

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 1/4%	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	9 1/4%	Taupymo — kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	8 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	8 1/4%	RRIF — RRSP — term.	10 1/4%
60 d. - 119 d.	8 %	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 3/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11 1/4%, asmenines — nuo 12 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve 3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	4.00-8.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00-6.00

ATLIEKAM mūrinimo darbus iš plytų, blokų ir taisome senus pastatus. Skambinti Alfonsas tel. 536-3456 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, kiekvieno mėnesio 15 "Vilnius Manor" pensininkų namuose.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

SIŪLOMAS materiai kambarys su galimybė naudotis virtuve Bloor-High parko rajone, galinčiai dvi valandas per dieną skirti namų ruošai pas vyresnio amžiaus našlę. Kreiptis tel. 253-0410 Toronto.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bel kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom. Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M5S 2X9

Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis